45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 145 Կ. ՊՈԼԻՍ 8/20 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1901 9 ՐԷՃԷՊ 1319 — 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆԵԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la Sl Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճաստէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չենտրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50
Դաւառներու համար	108 ղր.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب علی جوارنده ۳۸ نومرولی داره‌ٔ خصوصه

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՊԶՏԻԿ ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐՆԵՐ

Շաբաթ և թերեւս օր չանցնիր, որ չարձանագրուի այս սիւնակներու մէջ Եւրոպացի գործաւորներու կեանքը, աշխատութեան չարժումները. Եւրոպացի ընկերաբաններ միշտ, իրենց ուսումնասիրութեան նիւթ ընծայով գործաւորին ընկերային վիճակը, բարոյական կացութիւնը ու անոր ապագային հեռանկարը, կարի խղճամիտ և մարգասիրական գործ մը բրած ըլլալու գիտակցութիւնը ունին։

Եւ մեր գործաւորներն ալ, սա անհեւսաւորներէն ու անոնց քով աշխատող անթիւ ազգքներէն դատ՝ որոնք կրնան ըլլալ։

Մեր գրողներն, ճակատագրային բռնադատութեամբ մը վարձու, միայն կրթական և կրօնական խնդիրներու կիսին թելը մատներին փաթթած, անոր մէջէն չեն կրնար ելլալ. մեր արհեստներուն և անոնց քով ապրող անհամար տղայոց վիճակը, ապագան ինչո՞ւ չի շահագրգռեր զիրենք, և աւելի կամ նուազ տափակցած նիւթերու վրայ գրելէ, խօսելէ չեն դադրիր։

Մեր ընկերային դրութիւնը և հասարակային պայմանները՝ յաճախ պարտք մը կը դնեն հայ ընտանիքին վրայ, իր զաւակը կանուխէն արհեստաւորի մը յանձնելու։ Եւ մեր տղայք իրենց բնական ձգտումներուն մէջ, բարեբաղդաբար արհեստաւոր մը ըլլալու առաջին հակամիտութիւնը ունին հիմակ, և ինչո՞ւ տարբեր բան մը ուզէին ըլլալ փլնոց պապերը, հայրերը ինչո՞վ ապրեցան և ինչո՞վ մնուցին զիրենք։

Բայց յաւալի է ըսել թէ, հայ ապագայ-արհեստաւորը, աչքենքն այսօրուան աշակերտ-արհեստաւորը պիտի չկրնայ ունենալ իր վարպետին ո՛չ այսօրուան յաջողութիւնը և ո՛չ բարեկեցութիւնը։ Ինչո՞ւ ըսէք։

Մասնաւորապէս ծնողը, հիմակ չեն ըմբռներ ժամանակին ոգին. պահանջումները, տղուն ընդունակութիւնը, կարողութիւնները, ֆիզիքական պայմանները կը վրիպին իրենց նկատողութենէն, և միայն օր առաջ զաւակին իրենց վրայ բեռ ըլլալէ դադրեցնելու ետնդով, կը տանին յանձնել դայն աղէկ կամ դէշ վարպետի մը քով, ու այն աւանդական պատգամը զոր կուսային ժամանակաւ վարժապետին երեսին, այսօր վարպետին հասցէին կը չնորհեն «միսը քեզի, ոսկորը ինծի» ըսելով։

Տեսած եմ յաճախ նորեկ աշակերտներ արհեստաւորներու քով, մտացի, ուշիմ և վեհանձն պատանիներ, որոնք ընտանիքի յարկին տակ, և քիչ մըն ալ դպրոցին մէջ բարեկրթութեան, մաքուր դաստիարակութեան մը նախայրիքը ստանալով իսկ, կոչտ, կոպիտ և անբարոյական վարպետի մը բռնաշունչ հրամանին տակ չուտով կը բթանան և կը կոպտանան. խեղճ արդուն տրտունջները ամէն իրիկուն իր ծնողաց մօտ, միշտ անլսելի կը մնան, մինչեւ որ ինքն ալ ընտելանայ և վարակուի անոր կենցաղովը։

Եւ ասոր հակառակը, հանդիպած եմ միշտ խեղճ մայրերու, զաւկներուն ձեռքէն բռնած խանութէ խանութ կը պտտին, անոնց գործ մը, աշխատութիւն մը ճարելու հոգով։ Եւ այս հէգ կիները, ինչ սրտառուչ աղաչանքներ, ի՛նչ թախանձանքներ կ'ընեն ասոր անոր, տղուն՝ կերած հացին ֆարան օր մը առաջ վատնել տալու միակ մտատիպարով։

Ու այս տղոցմէ շատերը, դպրոցին փախած, փողոցները չափփող, հօրը մօրը ըմբոստացող անառակներ են սակայն որոնց վրայ մարմնոյն ցցուած ոսկորները և ջիղերը խղճալի երեւոյթ մը կը բերեն մեր աչքերուն։

Կը հարցնեմ թէ, ո՞վ պիտի խորհի, և ինչ միջոցներով՝ կարգի կանոնի բերել այս դժբաղդ տղաքը, որոնք մեր ընկերային խորունկ ցաւերէն են. արհեստաւոր վարպետը՝ արդե՞օք։

Իսպէս, մեր դպրոցներուն ուսանող կրթական դրութիւնը չատ հեռի է պահանջուած գործնականութենէն. անհրաժեշտ, օգտակար տեղ միշտ հաճելի և անօգուտն ալ կը սորվեցնեն։ Տանտերիս տարեկան տղայ մը, երբ ո՛վ է արհեստի մը հետեւիլ ուզէ, պէտք է քիչ շատ բան մը գիտնայ արդէն գիծութեանց և ուսմանց նախատարրերէն. անկէ ետքը, ինքնաշխատութեան և յատուկ դիտողութեան մը դերաղանց միջոցներով պիտի կրնայ մտքին մատկարգաղը բարձրացնել, դաստիարակութեան թերին լրացնել, ու միայն իր շահուն, կոյն գիտակցութիւնը զարգացնելով, ան պիտի յաջողի անհատականութեան ոգին իր մէջը մշակել։

Եւ, մեր դաստիարակները առ հասարակ սիրցնել տալու են իրենց նոբրահաս աշակերտներուն ֆիզիքական աշխատութիւնը, անոր բարերար արդիւնքներով չլացնելով զիրենք։ Միշտ ու միշտ՝ կաղդուրիչ օրինակներով, ուղղամիտ, օրինաւոր շահ-տեսակցութեան մը գաղափարներու յարգարգութեան մէջ դեռեղելու ճիգը պէտք չէ խնայեն։

Մնաց որ, ծնողք և պտղատպանները այս տղայոց, նկատի առնելու են ընկերային դիրքը, բարոյական մարդը և տրամադրութիւնները այն անձին, որուն քով պիտի աշակերտին իրենց զաւակները։

Ու ի՞նչ ըսել է, ամսական քանի մը ղրուշով տղաքնիդ դպրոց մը կը ղրկէք, և միշտ վարժապետներէն, դպրոցէն դժգոհանալու առիթը ձեռքէ չէք փախցներ օր մը, ասդին, շաբաթական քանի մը փարայնի համար, դո՛ւք, անխիղճ ծնողներ, կամաւ խուլ կ'ըլլաք ձեր զաւակին՝ ամէն օր իր հետը բերած դառն տրտունջներուն և երեսին իսկ բաւական ձանձրակշիռ խոստովանութիւններու առիթ։ Վստահ եղէք դուք, այս թերացումով ու անտարբերութեամբ ձեր տունը տեղը կ'ուրէք, ձեր զաւակին բարոյական նիւթական կեանքին կը սպառնաք։

Անօթի մնալու, ձեր զաւակները անօթի թողու սոսկալի ուրուականին առջև, պէտք է պատրաստէք, հայ ծնողներ, շատ կանուխէն ձեր զաւակները, ազնիւ, յաջող և համեստ կայան մը գրաւել տալով անոնց ընկերային սոսկալի պայքարին մէջ։

Ի՞նչ ընենք, չունինք մենք իրիկուան լսարաններ, դասարաններ, և գոնէ ընթերցասրահներ, ուր՝ կանոնէն դպրոցին հեռացող մեր պզտիկ արհեստաւորները, մասին, բարոյական պաշար մը հաւաքեն, խրատիտ և կենցաղագէտ՝ և ոչ թէ խիստակ և ծոգարան ընկերախօսներու, բարոյախօսներու դասաւանդութիւններովը։

Ու նորէն, մեր խելացատակին ալ չենք անցներ վայրկեան մը, թէ կը գտնուին հարուստ բարեսէրներ, որ կոակներով, հարստութիւններով տոյն կարգի հաստատութիւններ հիմնելու փափագործութեան նորութեամբ, բիւրաւոր ընտանիքներու, արհեստաւորներու և յետոյ ընդհ. ազգին երախտագիտութեան արժանանալ ուզեն։

Բայց, ի՞նչ ընենք։ Թողունք որ, մեր ապագայ արհեստաւորութիւնը նեղ և անգոհացուցիչ պարմաններու մէջ քաշկռտուի։ — Չէ՛, չենք փափաքիր որ այսպէս ըլլայ։—

Եւ մեր ապագայ արհեստաւորին կեանքը, պայմանները բարւոքելու, բարձրացնելու միակ միջոց մը, մնայ մը մնինք մենք։

Խնայողութեան ոգին է այդ։

Որչափ որ կրնաք, աշխատեցէ՛ք սիրցնել ձեր զաւակներուն խնայողութեան ոգին, թող Հրեի մը պէս փարի մն իր մէկ տասնոցին, և փոխանակ անոր տուն բերած շաբաթականը ամբողջովին իրեն կամ ձեզի ծախսելուն, գոսրեցուցէք անոր միշտ պզտիկ մասը մը պահել անկէց։

Ու վստահ եղէք դուք, այս խնայողութեան ոգիովը չէ որ պիտի չթնէ տղուն ապագան, հապա այն բարի սովորութիւնը, այն գովելի ունակութիւնը խնայասիրութեան, որ լուսեղէն ճամբու մը նմանութիւնն է անոր կեանքին երկայն գծին վրայ։

Այս ճամբով, ապահով եմ, ձեզ պիտի բերենք այն կորուած փայլուն վիճակը երբեմնի արհեստաւորներուն, որոնք ժամանակին հետ սահեցան։

ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

«ԻՏԷԱԼԻՆ ՀԱՍԱԾ»

Բ.

Այդ վիպակը կարդալով պիտի մղուինք իբրեւի հարցնել թէ իրականին ալ մէջ կը զուգընթանա՞յ արդեօք հոն բարձրող ազնիւ սիրտերուն տագնապտ կեանքը, որոնք իրենց հոգիին խորունկը պահուած ունենան պաշտամի յաւերժական երգ մը կամ «իտէալ»ի յարատեւ ձգտում մը։ Ինքն իսկ, հեղինակը, անգիտակցաբար անկաս չունչով մը գրած ըլլալու է իր այդ հեւքոտ տողերը, հոգիտ էջերը բոլոր, երբ այնքան յուզող կը դառնայ ընթերցողին սեւեռուն աչքին կամ անոր լարուած ուշադրութեանը առիւ՝ առանց ճիգի, աշխատութեան։ Այս բոլոր ժամանակին մէջ, ուր պիտի կարդաս հատորիկը, անոր էջերը դարձուցած ատենդ՝ ապրուա՛ծ կեանքով մը գրուած էջերը՝ յուզումէ յուզում պիտի տարուիս. իսկական սէրի մը անուրջներուն և իսկական ընձանքներու պատմութեան մը տոպիկ տոպիկ հետեւորդը պիտի դառնաս։

Այդ վիպակը, մէկ ծայրէն մինչեւ մէկալ ծայրը, մեկամաղձոտ, ցաւագին բան մը ունի իր մէջը՝ ճիշտ հոն ապրող անհատներուն խռովքով լեցուն կեանքին նման. ասկէ տարբեր կերպով ալ ընել կարելի չէր՝ երբ «Վերթէր»ին տխուր ներշնչումն է ունեցած Վահէն,—հատորիկին կարիառուն դէմքերէն գլխաւորն ու յատկանշականը,—իր խոհանքին մէջ ըլլար, գերազանցապէս դաշնակի սիրահար այդ ազան։ Այդ էջերը երեւակայութեան ծաղիկներով որչա՛փ պճնուած, պնոնց բուրումովը որչա՛փ հոտաւէտուած՝ նորէն իրական կեանքոտութիւն մը չէ՛ որ կը պակսի հոն, անոնց մէջ։ Իրենց իւրաքանչիւր տողը, ամէն մէկ թուղթը կը պարունակէ շարժում և ապրողութիւն, անանկ որ դուն ալ կարծես կը դարձնցիս վիպակին պատկերացուցած անձերուն. ա՛ս չէ՞ արդէն վէպին նկարագրի կազմաւորութեանը համար էական ու պէտքոյս տարրը, որչափ ալ որ ան ըլայ մասացածին, երեւակայութեան ծաղիկներով երանգաւորուած։

* * *

Դիտած եմ որ Պ. Բաբէլեան առանձնայատուկ գրելակերպ մը ունի՝ անուշ ու նեղդաշնակ. բոլոր իր նոբավէպերը գրուած են այդ կաղապարով, որով ընթերցողին ձանձրոյթ առնելու հանգամանքը չունին, չունենալով նաև աղտաղտին նիւթ ու պարունակութիւն։ Սանկ է նաև «Իտէալին հաստած» հոգեբանական վիպակին ոճը։ հոս կրկին կարգաւորութիւն մը, սիրունութիւն մը ունենալով կարծես։ Լճակ մը, անխիստուր ու միապաղաղ, որուն վրայէն նաւարկել անկարելի հեշտին կը թռի. նմանապէս հոս, տողերը կ'անցնիս, էջերը կը դարձնես կարդալով ու ո՛չ մէկ լեզուական կնճիռ արգելք չըլլար ընթերցումդ շարունակելու. երաժշտական թեթեւ ալիքներ կը զգաս որ ուղղակի սիրտդ կը դիպին, և աւելի փութիկոտ ու անհամբեր կը դառնաս վիպակին վերջին մասերուն կարելի եղածին չափ շուտով հասնելու։

Տիկին Տագրեանի որ այս յաւաջաբաններէն տարբեր խղճակազմութեան մը կ'սպասէր, երբ ամենութեան խօսքը լսեց, չկրցաւ զսպել տարօրինակ յուզում մը որ չը վրիպեցաւ միամիտ տէր հօր քարի տեսութենէն։

—Եւ ամուսնութիւնները դիտէք որչա՞փ դժուարացած են հիմայ, բարքերու յեղաշրջման պատճառով։

—Այո՛, պատասխանեց տանտիրուհին, դլխովը իրաւունք տալով խօսակիցին, որ շարունակեց,

—Այս տիկինը որ Սրուակեան կ'ըսուի։

—Սրուակեան հարցուց տանտիրուհին, վայրկեան մը մէյ՝ողութիւնը շաքարելով, լսած անուն չէ։

—Ինչպէս տիկին, հանրածանօթ ընտանիք մ'է Դատրդիւղի մէջ, հանգուցեալ ամուսինը Յովակիմ էֆ. Սրուակեան մեծ համբաւ ունէր առեւտրական հրապարակին վրայ և այնպէս կ'ըսեն իրազեկները թէ, ահագին հարստութիւն ձգած է միակ զաւկին։

—Իրաւ է որ մինչև հիմա Սրուակեան անունով մէկը չէի լսած,

—Ինչ և է էֆէնտին գիտէ հարկաւ, այս տիկինը, ինչպէս ըսի, մենակ զաւակ մը ունի, հապա քանը հինգ տարեկան, ուսեալ և համակրելի երիտասարդ մը որ հօրը գործը կը շարունակէ կատարեալ յաջողութեամբ։ Ժամանակները գիտէք, ասանկ իշդա պատահա՝ մը ո՞վ ձեռքէ կը փախցնէ, աղջկան մայրը ամէն կողմէ ինկած են վրան և խնդրած մայրը ատուանց մինչև իրիկուն պաշարուած է լրտերներու քանակէ մը, որոնց ամէնուն ալ խօսք հասկցնել պէտք է։

—Դժուար գործ չիտակը, Ատուած համբերութիւն տայ։

—Մէկը հինգ հազար ոսկի դրամ օժիտ կ'ապարդիկ, միւսը երկու հազար կանխիկ և չորս հազար արժողութեամբ ալ կալուած, մէկ ուրիշը պանդոկ մը տալու կ'ելլայ, վերջապէս ամէն դրուխէ մէկ մէկ ձայն։ Մինչդեռ տիկին Սրուակեան անոնց և ոչ մին կուզէ առնել. բացարձակապէս հակառակ է դրամի, որուն պէտք ալ չունի, քանի որ Ատուած շատ քիչ տգուած է իրենց։

—Ատուած սրտին համեմատ հատուցում ընէ։

—Անիկայ կ'ուզէ աղջիկ մը որ նախ մայրական դաստիարակութիւն առած ըլլայ, երբ մայրական կ'ըսեմ, ի հարկէ կը հասկնաք նպատակս, ձեզ նման մար մը դաստիարակութիւնը կը փնտռէ։

—Ա՜հ, ան ձեր գաղուածիքն է, մենք ինչ արժէք ունինք։

(Շարունակելի)

)(14)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷԻԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՒԴԸ

ՎԷՊ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ՆԵՆԵՆԳԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Դ.

Քահանան առաջարկուած սուրճը խմելէ ետք դիրքին ձեռք առնելով խօսքին թելը,

—Նոր զարթնումներ չեմ սիրեր տիկին, «Ամառուած չղոզքրթիներուն ոսկորները պիտի փշրէ» կ'ըսէ Դաւիթ, անկեղծ զգացումով է որ պիտի մաղթեմ բաղմանալը ձեզ նման տանտիկիններու։ Ձեր ասանձանակիցները չէ՛, նիւթական տեսակէտով ձեր մէկ հարիւրորդ կարողութիւնն ունեցող տանտիրուհիներ, տնական ամէն հոգ, ամէն զբաղում, ծառաներու, սպասուհիներու ձգած, իրենք անկէ հոն, ասկէ հոն կը թափառին, անձնատուր եղած անոսի արդուզարդի։ Եւ երբ դուք ու ձեզ նման օրնեակ տիկիններ կը պահէք հայ տանտիկնոջ բարեմասնութիւնները, բնական է որ մեր հիացումին առարկայ ըլլաք. չէ թէ անոր համար որ Ատուած նիւթական կարողութիւն չընորհած է ձեզ, այլ անոր համար մանաւանդ որ Ձեր կատարելութեամբ բարի օրինակ կը հանդիսանաք ուրիշներու։

Տիկին Տագրեանի հիացքանչ մարիկ կ'ընէր քահանային, զիտէր որ այս յաւաջ Ջաքանները անսպառաղ դրամական վերջաբանի մը պիտի յանգէին, որուն վարժ էր արդէն. շաբաթը մէկ քանի անգամ կը նպաստէր նուէր հաւաքողներու։ Սովորական վճարումը պիտի չընէր սակայն քահանային. անոր անշահախնդիր խօսուածքը, անսեթեւեթ ձեւերը, օրնեակ լեզուն ու աղօթող, բարեմաղթող բերանը շատ քաղցր տպաւորութիւն ըրին վրան։ Արդարեւ շատ ջնեռնայ տեսած էր, նակայն ասիկայ հով մը ունէր որ անմիջապէս հրապուրած էր զինք։

—Ինչո՞ւ մինչեւ հիմա մեզի չէիք այցելած, Տէ՛ր հայր, ըսաւ Տանտիրուհին, որչափ որ երախտապարտ եմ ձեր այս այցելութեան, նորէն կը ցաւիմ որ այսչափ ատեն զուրկ մնացինք անկէ։

—Օրինեալ ըլլաք, զաւակս, տուն-նով տեղով։ Դուք բարեկեցիկ ընտանիք էք, Ատուծոյ Աջը հովանի ըլլայ։ Ձեր ճոխ տունը ամէն կղեր սիրով կուգայ, սկսեալ Եպիսկոպոսներէն. վարդապետներէն մինչեւ քահանաները։ Դուք այնչափ պէտք չունիք հովիւի, յորդորի, բարոյական խրատի և մխիթարութեան, մեզի չափ կարդալ գիտէք, կը կարդաք Ս. գիրքը բարի ու չարը զանազանելու կարողութիւնը ունիք։ Անդին խեղճ, թշուառ, ագէտ, անուսներ կան որոնք օրնեան ապրուստ մը ճարելու բեռին տակ ընկճած՝ ժամանակ չունին աչք բանալու, չորս կողմ նայելու։

—Վա՛խ, վա՛խ, հառաչեց Տիկին Տագրեան սրտաբուխ կարեկցութեամբ։

—Այնպիսիներուն պարտաւոր եմ այցելել։ Չքաւորութիւնը շատ անգամ անհամաձայնութեան դուռ կը բանայ ամենէն աւելի սիրով ապրող ընտանեաց միջեւ։ Ցուսահատութիւնը կը պաշարէ զիրենք, այր և կին կ'աշխատին, հազիւ չորաբեկ հաց մը կրնան ճարել. հիւանդութիւն մը կամ բացառիկ դժբախտութիւն մ'ալ դալուն պէս, գիտէք որչափ անտանելի կը դառնայ կեանքը։ Նուաստ իրենք անարժան հովիւ՝ այդ կարգի ծուխերուն այցելել պարտականութիւն կը սեպեմ։ Ինչ կու գայ ձեռքէս, մխիթարութիւն, յորդոր, օրնութիւն, անոնք ալ կ'սիրուին կարծես և նոր ոգեւորութեամբ մը կը փարին իրենց առօրեայ աշխատութեան։ Այս պատճառներով ներողութիւն կը խնդրեմ եթէ մինչեւ հիմա թերացայ այցելութեանս մէջ։

—Աստուած կարգիդ վրայ հաստատ պահէ՛, Տէր հայր, Աստուած բազմացնէ ձեզ նման քահանայից թիւը ազգիս մէջ։

Տիկին Տագրեանի համար այլ եւս անծանօթ չէր քահանան, ազգքաներու պաշտպանն էր այս Աստուծոյ պաշտօնեան որուն ազգիս պիտի ծնրադրէր ան տիրուհին, այնչափ զգածուած էր անոր գողարիկ խօսքերէն։ Պիտի տար ինչ որ ուզէր, աւելին պիտի ընէր, պիտի աղաչէր որ նեղ պարագաներու մէջ իրեն դիմէ, ո և է կարօտեալի կամ աղքատի պէտքը գոհացնելու համար։

—Ձեզ նման ծուխ մը եւս ունիմ Գատը-Գիւղի մէջ, լարեց քահանան, աստուածավախ, առաքինի, ողորմած տանտիկին մը որ ֆէր բարեմասնութեանց ամէնքը կը մարմնացնէ իր վրայ։ Նիւթապէս, շատ բարգաւառ կացութեան տէր է, առներ, կալուածներ, հաստատարեր հարստութիւններ ժառանգած է ամուսնէն, գրեթէ իմ զօրավիգս է աղքատներու օգնութեան գործին մէջ. կուտայ, կ'առատաձեռնէ, կը խնամէ, քրիստոնեայ տիկին մ'է պարզապէս։ Աշխարհի վրայ միակ իղձ մ'ունի, մէկ հատիկ աղան ամուսնացնել։

Տիկին Տագրեան, որ այս յաւաջաբաններէն տարբեր խղճակազմութեան մը կ'սպասէր, երբ ամենութեան խօսքը լսեց, չկրցաւ զսպել տարօրինակ յուզում մը որ չը վրիպեցաւ միամիտ տէր հօր քարի տեսութենէն։

—Եւ ամուսնութիւնները դիտէք որչա՞փ դժուարացած են հիմայ, բարքերու յեղաշրջման պատճառով։

—Այո՛, պատասխանեց տանտիրուհին, դլխովը իրաւունք տալով խօսակիցին, որ շարունակեց,

—Այս տիկինը որ Սրուակեան կ'ըսուի։

—Սրուակեան հարցուց տանտիրուհին, վայրկեան մը մէյ՝ողութիւնը շաքարելով, լսած անուն չէ։

—Ինչպէս տիկին, հանրածանօթ ընտանիք մ'է Դատրդիւղի մէջ, հանգուցեալ ամուսինը Յովակիմ էֆ. Սրուակեան մեծ համբաւ ունէր առեւտրական հրապարակին վրայ և այնպէս կ'ըսեն իրազեկները թէ, ահագին հարստութիւն ձգած է միակ զաւկին։

—Իրաւ է որ մինչև հիմա Սրուակեան անունով մէկը չէի լսած,

—Ինչ և է էֆէնտին գիտէ հարկաւ, այս տիկինը, ինչպէս ըսի, մենակ զաւակ մը ունի, հապա քանը հինգ տարեկան, ուսեալ և համակրելի երիտասարդ մը որ հօրը գործը կը շարունակէ կատարեալ յաջողութեամբ։ Ժամանակները գիտէք, ասանկ իշդա պատահա՝ մը ո՞վ ձեռքէ կը փախցնէ, աղջկան մայրը ամէն կողմէ ինկած են վրան և խնդրած մայրը ատուանց մինչև իրիկուն պաշարուած է լրտերներու քանակէ մը, որոնց ամէնուն ալ խօսք հասկցնել պէտք է։

—Դժուար գործ չիտակը, Ատուած համբերութիւն տայ։

—Մէկը հինգ հազար ոսկի դրամ օժիտ կ'ապարդիկ, միւսը երկու հազար կանխիկ և չորս հազար արժողութեամբ ալ կալուած, մէկ ուրիշը պանդոկ մը տալու կ'ելլայ, վերջապէս ամէն դրուխէ մէկ մէկ ձայն։ Մինչդեռ տիկին Սրուակեան անոնց և ոչ մին կուզէ առնել. բացարձակապէս հակառակ է դրամի, որուն պէտք ալ չունի, քանի որ Ատուած շատ քիչ տգուած է իրենց։

—Ատուած սրտին համեմատ հատուցում ընէ։

—Անիկայ կ'ուզէ աղջիկ մը որ նախ մայրական դաստիարակութիւն առած ըլլայ, երբ մայրական կ'ըսեմ, ի հարկէ կը հասկնաք նպատակս, ձեզ նման մար մը դաստիարակութիւնը կը փնտռէ։

—Ա՜հ, ան ձեր գաղուածիքն է, մենք ինչ արժէք ունինք։

(Շարունակելի)

ՁԱՄԲՈՒ ՆՕԹԵՐ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՄԷՐՍԻՆ

Սէպտ. 15 Շաբաթ

Գիշերը չոգենաւնիս քիչ մը օրօրուելէ վերջ կառաւտեան ժամը 1ին կը հասնի Սամսուն կղզին։ Սամսուն կղզին չատ գեղեցիկ դիրք մը և նաւահանգիստ մը ունի. կղզին կէս լուսնակի մը գիրքը ունի, որով նաւահանգիստը եւս նոյն գիրքը ստացած է. տունէրն փոքր մասը լեռան գիրքը և միւս մասը ասորտոր այսինքն ծոցերգիրքը չնուազած են, ամէնքն ալ գրեթէ պզտիկ չենքեր միշտ ճերմակ գոյնով. քաղաքէն կ'երկարէր դէպի լերան շղթան համբու գիծ մը որուն վրայէն պիտի չնուսի եղեր երկաթագիծ մը՝ քաղաքն ընելով կղզին բոլորտիքը։ Ամէն քաղաք որոշ բերք մը, այսինքն իրեն յատուկ ծաղիկ մը ունի, ինչպէս Իզմիրի թեղին ու Չանգիրի Սամսուն ալ իր ծխախոտովը նեղկայացաւ՝ թէեւ խաղողն ալ չատ սքանչելի էր. բոլոր

)(14)(

մակոյկները ծխախոտով բեռնուած էին։ Սամոսցիք շատ քաղաքավար մարդիկ են, և ամէնքն ալ քաջ կերպով տաճկերէն կը խօսին մեզի հետ։ Ժամը կէս կը մեկնինք Սամոսէն լաւ տպաւորութեան մը տակ։ Սամոսի նաւահանգիստէն բաժնուելէ վերջ կը տեսնուին հեռուն շատ մը կղզիներ հետզհետէ, ամէնքն ալ գրեթէ անծանօթ. կամաց կամաց Սուրիոյ հոտերը սկսան գալ. Պէյրութցի ճամբորդները ուրախութենէ պիտի խենդենան, ուր մնաց թէ իրենց կարօտովը կը հատնին եղեր իրենց ծննդավայրին։

Սեպտ. 16 Կէս-գիշեր

Փոթորիկ...սոսկալի փոթորիկ. գիշերը մինչեւ լոյս օրորուեցանք և դեռ կ'օրորուինք. բոլոր ճամբորդներն հիւանդ և գրեթէ անկողնէն չարժելու անկարող վիճակի մէջ են։ Ամէն կողմէ աղօթք, պաղատանքներ կը լսուին, ամէն մարդ Աստուած մաքերած կը սկսի պաղատիլ. մանաւանդ կաթոլիկ արաբ Պէյրութցիները միշտ կը կրկնեն իրենց «Ողջոյն քեզ կոյս Մարիամ»ը։ Հաղիւ թէ գլուխս դուքս կը հանեմ անկողնէս և ահա դպրոցական ընկերներէս այս տարուան չրջանաւարտ Դամասկոսցի բժիշկ մը կը տեսնեմ որ եկած է որպէսզի թիւն հարցնելու. ի զուր կը փորձեմ քիչ մը նստիլ խօսակցիլ. հաղիւ թէ կը չոկուիմ և ահա դարձեալ սիրտս խառնուքը կը սկսի ու կ'երկնամ ընկերիս օգնութեամբ։ Երկու ժամ վերջը ծովուն քիչ մը մեղմութենէն օգտուելով կը վազեմ դիտելու կատաղի ալիքները. հեռուէն ալիքներ լեռներու պէս կը բաժնուին բլուրներու և ալ աւելի մօտենալով պզտիկ բլրակներու մեծութեամբ կու գան կ'ապտակեն մեր շոգենաւը։ Սոյն միջոցին ո'երկիկ միաքս եկաւ «Թշուառներ»ու հերոսին Վիքթոր Հիւկոյի «ահա ծովն ինկած մարդ մը»ն. սկսայ սոսկալ, երաւակայութեամբ ծովն ինկայ ու առանց օգնութիւն մը գտնելու, անտէր, անծանօթ՝ ծովուն յատակը գտայ ինքզինքս (Որչա՞փ ալ շուտ, պանակ չէ՞ սիրելի Պաւլոս)։ Պահ մը վերջը Քոլոմպոսի ճամբորդութիւնը մտաբերեցի աւելի սոսկալով. ալ երեւակայէ ուզածդ չափ։ Նորէն փառք Աստուծոյ որ ժամը կէսն ատենները ծովուն բարկութիւնը անցաւ ու չարտաճի տղաներու նման բան մը չըրածի պէս սկսաւ երեսնուս խնդալ։ Հիմա տրտմութիւն ու տխրութիւն, լացն ու աղաղակը ուրախութեան փոխուեցան, նաւաստիներն սկսան խաղ մը հանել մէջտեղ. Խօսելը ըսուած խաղը զոր չատ զարմանալիօրէն և զուարճութեամբ կը խաղան միշտ ստակով. տոպրակի մէջ լեցուած շատ մը խառն թիւեր կրող պզտիկ քառանկիւն փայտեր քաշէի պէս հանելով բարձր ձայնով թիւին անունը կը յայտնէ անոնցմէ մէկը՝ մէկտեղ ալ խնդացնելիք խօսք մը աւելցնելով։ Երեք չորս ժամ սոյն խաղը տեւեց որուն միջոցին շատ մը ստակներ չահեցան և կորսնցուցին նոյնիսկ մի քանի ճամբորդներ ալ։ Հաղիւ թէ մի քանի ժամ կը զուարճանանք և ահա ուրիշ տխրութեան պատճառ մը, գաղթական Պէյրութցիներէն թոքախտաւոր մէկը հոգեւարքի մէջ է եղեր. կը վազեմ կ'երթամ ուր եկած էր արդէն շոգենաւին բժիշկը որ շատ վարպետ մարդ մըն է. երկար բարակ աշխատութենէ ու յոգնութենէ վերջ քարտեղիայի վասով կը յայտնի գրեթէ կեանք տալ, այսինքն արհեստով ապրեցնել օր մը եւս, և իրաւ ալ առանց հիւանդը նոյն վիճակին մէջ մնալու բոլորովին փոխուեցաւ։

Սեպտ. 17 Երկու-գիշեր

Այս առտու շատ կանուխ արթնցայ Պէյրութցիներուն հանած աղմուկէն, իսկոյն հիւանդին քով վազելով և դեռ բաւական ատեն ապրելու կարողութիւնը տեսնելով սիրտս հանգստացաւ. վեր կ'ելնեմ դիտելու և ահա արշալոյսին Պէյրութի լապտերները հեռուէն կը տեսնուին, զոր Պէյրութցիները կը ցուցնեն ուրախութեամբ. մօտենալով հետզհետէ լոյսերը շատցան ու բաղմապատկուեցան և մէկէն ընական լոյսին օգնութեամբ կը վերնայ վարագոյրն ու ահա առջեւիս շատ գեղեցիկ տեսարան մը, շատ հիանալի քանօրամա մը զոր պարզեց Պէյրութը մեր առջեւ։ Ժամը տասերկուքին ճիշդ կը մտնենք Պէյրութի գեղեցիկ նաւահանգիստը շրջապատուած անթիւ մակոյկներով որոնց տէրերը առանց չոգենաւին կանգ առնելը նկատի առնելու գոռում գոչումներով կը մաքառին ու վեր կ'ելլին, իրենց ճամբորդ մը գտնելու. ալ տեսնելու էր Արաբներուն աղաղակները, իրարանցումը. Բաբելոնի խառնակութիւն մը. թեթեւս անկէ աւելի։

Իսկոյն կը պարպուի շոգենաւը, Պէյրութցի կամ ոչ Պէյրութցիներ կը դիմեն դէպի քաղաք բաց ի մեզմէ։

Պէյրութ քաղաքը զոր Իզմիրի պէս հեռուէն միայն դիտելով գոհացայ առանց կարենալ պտտելու, ընդարձակ դաշտի մը ծովեզերքը բլրակի մը վրայ և շուրջը կը տարածուի, չրջապատեալ լեռներով. աջ կողմը կը բարձրանան Ճէպէլի Լիպանի լեռները, որոնց վրայ կը տեսնուին տեղ տեղ պզտիկ բայց գեղեցիկ ամառանոցներ։

Պէյրութի տեսարանն ալ իր կարգին Իզմիրէն ետ չի մնար. մանաւանդ նաւահանգիստը աննման է, ծովեզերքը՝ սրճարաններու յատուկ չէնքերը, քիչ մը անդին ընդարձակ ղեկի ճամբան, ասդին տասնի չափ չոգենաւներն ու անթիւ մակոյկները շատ հիանալի տեսարան մը կը կազմեն քաղաքին չըքեղ չէնքերովը. Պէյրութի բնակիչներուն քաղաքավարութիւնը շատ անգամներ լսած էի, բայց մակուկավարները շատ կոշտ ու անկիրթ, ստահօս ու շահամոլ գտայ պզտիկ փորձով մը. մակոյկ մը վարձելով քաղաք կ'երթանք ու անմիջապէս ետ կը դառնանք և երբ սակարկուած վարձքը վճարելուն կու գայ կարգը, մի զարմանք երբ ըսեմ թէ մակուկավարը կուրանայ սակարկութիւնիս և առաջուան սակարկածնուս կրկինը առնելու կը յաջողի, որովհետև յանցանքիս՝ հոն անծանօթ անցորդ ըլլալն է։ Այսօր մինչեւ իրիկուն մինակիս չոգենաւ մնացինք նաւապետ և նաւաստիներուն հետ։

ԽԱՐԻՃԻՑԵԷ

ՄԻՒՃԹԷՄԻԱՅ ԱՄԷՐԻԳԱ ԲԻՍԸ ՀԻՒԲԻՒՄԷԹԻՆ ՊԵՏԱՆԱՄԷՍԻ.— Նիւ-Եօրգտան «Մօրնինկ Բօսթ» կազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Միւճթէմիաի Ամէրիգա բէիսը հիւքիւմէթի Մ. Բուզվէլթ հաղրէթլէրի՝ եագընտա գօնկրէսէ խրթապէն նէյը իտէճէեի իլա պէհանամամէսինին թանդիմի իլէ մէշղուլ օլմագտա տը։ Իրվաեէթէ կէօրէ, մէզքիւր պէհանամամէէ իչ միւհիմմ նօգթա պուլունմագտա տը։ Պունլարտան պիրինճիսի Թրիւսթ ալէյհինէտ գանունի թէապիրլէր իթթիխաղը, իքինճիսի՝ Միւճթէմիաի Ամէրիգա մէմալիքինէ մուհաճիրլեր կիրմէսինին ազատլըմասը վէ իւչինճիսի տախի Միւճթէմիաի Ամէրիգա տօնանմասընին սուրէթը միւքիմմէլէտ գուվվէթլէնտիրիլմէսի խուսուսլարընտան իպարէթ տիր. միչարէլէյ բէիսը հիւքիւմէթ՝ Միւճթէմիաի Ամէրիգանըն ակնիզէ գուվվէթլէրի Ինկիլիթէրատան պաչգա տիկեր պիճիւմէ տէվլէթլէրին գուվվէվի պահրիյէսինէ միսավի պիր հալտէ պուլունտուրմագ արզուսընտա օլուպ, պու պապատ հէյ պիր զայրէթի տիրիղ իթմէմէէ գարար վէրմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՀԱՐՊԻՅԵԷ ՆՆԱԶԸՐԸ.— Ինկիլիթէրա հարպիյէ նազըրը Մ. Պրոտրիդ՝ Թրանսվալ մուհարէպէսինին ինթահ էյլէսիկի մէշաղիւը Գէվգէյատէն օլաեը, սոն սէրէճէ եօրկուն տիւշմիշ օլտուզունտան, պիր գաչ հաֆթա խթիրանթա միւհիմմ օլմուշ տը։ պիհանէն ալէյհ մուվագգաթէն Մ. Պալֆօր՝ միչարիլէյհէ իճրաի վէքիլէթ էտէճէք տիր. Մ. Պալֆօր՝ Լօրտ Սալսպուրինին խասթալըղը էնասընտա միչարիլէյհէ տախի վէքիլէթ էյլէմիշ տիր. «Տէյլի նիուզ» կազէթասընին պէհանընա կէօրէ, հարպիյէ նազըրը Մ. Պրոտրիդ՝ ախիրէն հէտէֆ օլտուզը թէարրուզաթը չէտիտէէն սոն տէրէճէ միւթէսսիր օլմուշ տը։

ԺԷՆԷՐԱԼ ՎԱԼՏԷՐՍԷ.— Պէրլինտէն «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասընա քէչիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Զին սէվգեյաթը ասքէրիյէսի էնասընտա ասասքիրը պէյնէլմիլէլ պաշ գօմանտանլըղընը իհրաղ էտէն ժէնէրալ Վալտերսէյնին ահվալը սրհիյէսի մուճիպը մէմնունիյէթ պիր տէրէճէտէ տեեիլ տիր. միչարիլէյհ այաղընտա հուսուլէ կէլէն պիր վէճառ չէոիտտէն տօլաեը Ըսթուքկարտ սէհաէթինէն սարքը նաղար էյլէմիշ տիր։

ԺԷՆԷՐԱԼ ՄՕԼԹՔԷՆԻՆ ՍԹԱԹԻՍՍԻ.— Ժէնէրալ Մօլթքէնին նամընը թէէեիտ իչուն, պու քէրրէ Պէրլինտէ բէքզի թահրը գարարա ալընտըղը եազըլմըշ օլան հէյբէլ իչուն գուլանըլաճագ եէքբարէ մէրմէր թաշ՝ Եուանիսթանտաքի թաշ օճագլարընտան պիրիսինէ սիրարիշ իտիլմիշ տիր։ Եուանիսթանտաքի մէրմէր օճագլարընտան շիմտիեէ գատար բէք պէօհիւք մէրմէր թօմրուգլարը չըդարբլմըշ իսէ տէ, ժէնէրալ Մօլթքէնին հէյքելի իչուն չըգարբլաճագ եէքբարէ թօմրուգ՝ ճէսամէթճէ շիմտիեէ գատար չըգարբլանլարը ճիւմլէսինէ ֆիգգ օլաճագ տը։ Ամէնա գուրպինտէ մէնչուր Բանթէլիգ թաշ օճաղընտան չըգարբլան պու ճէսիմ թօմրուգ՝ 20 մէթրո միւքեասլընտա օլուպ, դաեէթ աղըր օլտուզընտան, թաշըն գապասընը ալմագ վէ Ալմանիաեա նագլինի թէսիլ իթմէք իւզրէ, հէյքելթաշ՝ Ամէնաեա կէլէրէք պիր միւտտէթ թաշ օճաղընտա չալըշաճագ տը։

ՖՐԱՆՍԱՆԸՆ 1902 ՍԷՆԷՍԻՆԻՆ ՊԻԻՏՃԷՍԻ.— Ֆրանսա պիւտճէ գօմիսիօնը թարաֆընտան թանդիմ իտիլմիշ օլան 1902 սէնէսի պիւտճէ ճէտվէլի՝ հիւքիւմէթը միւշարիլէյհանընը ահվալը մալիյէսինի վագիհ պիր սուրէթտէ կէօռթէրմէքտէ տիր։ Մէզքիւր ճէտվէլէ կէօրէ, վարիտաթը ումումիյեէսէն մուհալլէֆթա ախտ գրամընտա 6,800,000 չէքէր հասըլաթընտա 20,000,000 վէ ալթալ հասըլաթընտա 50,000,000 քի ճէման 76,800,000 ֆրանգլըգ պիր աչըգ հուսուլէ կէլմիշ տը։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ ումումի պիւտճէսինէ հուսուլէ կէլէն պու աչըղը գաթամագ իչուն, չըմնտրֆէր նագլիյեաթը ռիսումընը տէօրթ միլիօնա վէ կիւմրիւք ռիսումընը տախի երմի միլիօնա իպալ էյլէմիշ տիր. պունանան պաչգա հիւքիւմէթ՝ մէսարիֆճէ երմի միլիոն ֆրանգ տախի թէսարրուճ էտէճէք տիր քի, պէօյլէճէ պիւտճէ աչըղընըն գաթանմասը իչուն, եալընըզ 44 միլիոն ֆրանգլըգ վարիտաթ պուլունմուշ վէ մալիյէտ նազըրընը քէչֆի մուճիպինճէ թէքրար 33 միլիոն ֆր. աչըգ գընմըշ տիմէք տիր։

ԱՍԻԱՅ ՎԻՍԹԱ.— «Տէյլի էքսբրէս» կազէթասընը ռիվաեէթինէ կէօրէ, Ռուսիա՝ Ասիաի Վիսթաեա 20000 քիշիլիք պիր օրտու կէօնտէրէճէք տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ.— Ճիւմաա էրթէսի կիւնի Իսթիֆան Ճօրճ քիլիսէի քահմիլէն միւհթէրիզ օլմուշ տը։ Քիլիսէ՝ 1470 սէնէսինտէ ինչա օլունուպ պունատան իբի սէնէ էվվէլ 5500 լիրա սարֆը իլէ թամիր խտիլմիշ իսի։ Քիլիսէ տախիլիճնտէ պուլունան կիւմիւշ ավանի իլէ քիթիւպը տինյեէ գուրթարըլմըշ տը։ Քիլիսէ՝ 11000 լիրաեա սիկուրթալը խտի։

—Հէյեէթը նուզզար՝ նոյեմբեր է-վալինտէ Լորտ Սալզպրինին թանթը ռիեառէթինտէ իճթիմա իտէճէք տիր։ Լորտ Սալզպրի՝ պու սէպպէլէ էլեէվմ Ֆրանսատա իգամէթ իթմէքտէ օլտուզը Պոլիէօ մէվգբինէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՃԷՆՈՒՊԻ ՄՈՒՀԱՐԷԲԻՍ.— «Տէյլի Մէյլ» կազէթասը՝ Գաբաա ահվալը ումումիյեէնին կիւնտէն կիւնէ մուխթարալը օլտուզունը սէօյլէօր. մուհարէպէնին ուզամասը՝ վէ հէր քէսին պուլունտուղը հաբթէրէտտիւտ՝ ումումը մէէեուս իթմէքտէ տիր։

Ամթէրատաման պիլտիրիլտիեինէ կէօրէ, բէիս Գրիկէր՝ Ինկիլթէրա էսիրլէրինին գուրբունա տիզիմէսի իչուն մէզունիյեէթ վէրմէէօր։ «Թայմզ» կազէթասընը Նիուգասթլտան վուգուպուան խթիխպարթընա նազարէն, ժէնէրալ Պոթա՝ մախիեէթինտէ ասքէրին Ինկիլիզէրին էլինտէն գուրթուլմասը իչուն, ասքէրի էվվէլճէ տաղրթմըշ տը։ Պու սուրէթլէ՝ ժէնէրալ՝ քէնտիսի տէ շիմալա սօղրու պիր կէչտա պուլարագ գուրթուլմուշ տը։ Շուրէթգիլիթ օրտու կէհանընան վարիտ օլան խապէրլէրէ նազարէն, Ամբրիգաի ճէնուպիեէ կիթմէէ հազըր օլան իբի թապուր մուրէթթէպթընտան էլլի նէֆէր զաիպ օլմուշ տը։

Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ Իսմիտ Պրանը միսսթէմէլքեամբընտա պուլունան էհալիեէ պիր տէրսը իպրէթ օլմագ իւզրէ, էլէ կէչմիշ իւսէրաեի իտամ էյլէմէքտէ տիր։ Եվրօբա կազէթալարընտան պիր թագբմը՝ Ինկիլթէրանընը պու հարէքէթինի թագպիհ իտիհօրլար։ Բէմմի «Ճէյմս Կազէթ» պիր պէնտ եազարագ, «ըսեան վէ իդթիշատան պիր ֆիտտէ հուսուլը միւմքին օլամաեաճաղը Դաք էհալիսինճէ անլաշըլընճաեա գատար, պու ճէզանընը թաթպիգինէ տէվամ օլունճաղընը» եազբէօր։

ԱԼՄԱՆԻԱ-ՎԷՆԷԶՈՒԷԼԱ.— Վէնէզուէլանընը Բօրթօ Գապէլօ լիմանընտա լէնկէրէնտաղ «Վինէթա» նամ Ալման գրուազէօրի թաիֆէսի իլէ էհալիի մահալլիյեէ արասընտա զուհուր իտէն միւնազասաեա տախր, մէզքիւր վաբօր գօմանտանը թարաֆընտան Ալմանիա պահրիյեէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն բաբօրը «Լօքալ Անձայկըր» կազէթասը նէյը իթմիշ տիր։

Պու բաբօր՝ վաբօրն քիւիւք զապթանընա վէ թաիֆէսինէ էհալիի մահալիյեէնին վէ միւթէգաբպէն բօլիսին պիլա սէպէպ հիւմում վէ թէարրուզ իթմիշ օլտուգլարը բիլաեեէթինի թէէեիա իտիեօր։

Ալմանիա խարճիյեէ նէզարէթի՝ մէսէլէեէ սիեասի պիր նէթիճէ վէրմէք իւզրէ, զայրէթ իթմէքտէ տիր։

ԳՕԼՕՄՊԻԱ ՎԷ ՎԷՆԷԶՈՒԷԼԱ.— Գօլօմպիանընը բաիթախթը օլան Պոկօթատան թէլէկրաֆլա իչար օլունտուղունա կէօրէ, Գօլօմպիալըլար՝ Բարօնէմ մէվզբինէ՝ ասիլերի մաղլուպ վէ չէհրը մէզգիրինէ՝ ասիլերի մաղլուպ վէ չէհրը մէզգիրի իչղալ էյլէմիշէր տիր։

Գօլօնտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէէ. Գօլօմպիալըլարընը Բանամատա ասիլերի մաղլուպ էյլէտիքլերի իչար օլունուեօր։

ԻԹԱԼԻԱ.-ՐՈՒՍԻԱ.— «Սթամբա» զազէթասը՝ Իթալիա դրալընընը Ռուսիաեա սէեահաթընը թէզքիպ իտիեօր (զաթէն պու չահիաեը չընգարան տա պու կազէթա իսի)։

«Թրիպիունա» կազէթասը տախի իչպու խապերի թէզքիպ իտիեօր։

ՍԻՊՆԵՐԻԱ.— Բէթէրսպուրկտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէէ կէօրէ, սէնէի հալիէէ պիւտճէսինտէ Սիպերիանընը մինթեէհի չարդընտա պուլունան Վլատիվոսթօք պէլէտսինտէ իսթիհքեամաթ ինչասը իչուն, 5 միլեօն ռուպլա թախսիս իտիլտիեի մէզքիւր տը։

ՍԵՐԲԻԱ.—Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին 1902 սէնէսի պիւտճէսինտէքի ֆազլաի վարիտաթ՝ 5000 պէհար տը։

Սգուրչինա մէճլիսի՝ բատիգալլարտան Մ. Բիսթաբօվիչի Բիեասէթէ վէ բրօկրէսիսթլէրտէն Արասթանօճէվիչ իլէ Արանինիչի իքինճի ռիեասէթէ ինթիխապ էյլէմիշ տիր։

Բարլամէնթօ մէճլիսինտէ գրալ Ա. լէքսանտր հազրէթլէրինին իրատ էյլէեէճէի նութգը իթթիհամիսի, Բէթէրսպուրկա սէեահաթը հագգընտա պազը թաֆսիլաթ վէրիլէճէք տիր։ Մէրասիմը իթթիհամիյեէտ, գրալիչա հազրէթլէրի տէ պուլունմաճագ տը։

ԻԹԱԼԻԱ.—Գրալ հազրէթլէրի՝ Ռուսիա Ֆարճինէ նէզարէթի պիրինճի շիպէ միւտիրի ֆոն Հարթվիկէ Սավուսա նէյնընընն պիրինճի ռիեթպէսինի իթա էյլէմիշ տիր։

ՄԱՐԳԻ ԻԹՕ ԻԼԷ ՄԻԻԼԱԳԱԹ.— Ճաբօնեա ռէճալը սիեասիյէսինէն օլուպ սէեահաթ իչուն Ամերիգատա պուլունան մարգի Իթօ՝ Շիկագոտա պիր կազէթա մուխասիրի իլէ վուգուպուան միլագաթընտա պիր վէճը զիր իտարէի լիսան իթմիշ տիր։

«Պաչլըճա ահվալը սրհիյէսէ իչուն սէեահաթ իթմէքտէ իսէմ տէ, պու սէեահաթդմ զարֆընտա Ամերիգա վէ Եվրոբա սանաեի վէ թիճարէթինէ տախր հիւքիւմէթը մէթպուամ իչուն ֆահիէլի մալիւմաթը իսթիհսալա միւսարաաթ իտիեօրմ։ Շիմտի պիր մէէմուրիյէթը բէսիրէէմ օլմասընը կիպի, պիր վազիֆէի սիեասիյէ իլէ տէ միւքէլլէֆ պուլունմաճաօրմ։ Պինաէն ալէյհ, Ամերիգա՝ Ինկիլթէրա վէ եա պիր տէվլէթը սաիբ իլէ պիր իթթիֆագ ագը իչուն միւղաքերաթա կիրիչէմմ։

«Լաքին Ամերիգա վէ Ինկիլթէրատա սէրբեստրատա պուլունան զէվաթ իլէ միւղագաթ իթմէեէ բէք գիճատ արզուքէշ պուլունուեօրմ։ Կիմնիսն պիրինտէ ճաբօնիա պաշ վէքիլէթի մագամընա տավէթ օլունճաղըմ միւհթէմիլ օլտուզունտան, զէվաթը մուսիլէյհիւմ իլէ մուարեֆէ բէյտա իթմէք պէնտէ ֆէվգէյատէ հալը էհէմմիյեէթ տիր։

«Մէնտուպ օլտուզում մէմլեքէթին մէնաֆիի թիճարիյեէսինի նազարը տէգաթբմասան պիր տագիգա տուր թուրթամամ։ Թիճարէթ թարիֆէլերիմիզի թէպպիլ իթմէք, էվ խարիճտէն իսալա իթմէքտէ օլտուզումուզ պազը շէյլերին կէօմրիւք ռիսումընը թէզեիտ իթմէք իսթէրիզ, ֆագաթ տիվէլը էճնէպկիյէ իլէ ագա իթմիշ օլտուղընմըզ մուահէտաթ պունա մանի պուլընընեօրլար։ Պուիսէ էյու պիր շէյ կէօրիւնմէեօր։ Ճաբօնեա ֆէվգէյատէ մամուրիյեէթ իչինտէ պուլընուպ, պիլճիմլէ տէվլէթլերէ՝ ալէյհսուսուս Ինկիլթէրա վէ Ամերիգա իլէ միւնասէպաթը տատիանէ բէրվէրտէ իթմէքտէ տիր։

«Ռուսիանընը Ճաբօնիա հագգընտա ախիրէն տանա զիեատէ միւսաիտ պիր մէպլէք վէ բօլիթիգա իթթիխազ իթմէքտէ օլտուզը՝ ճալիպը տրգաթ ահվալտան տը։ Ռուսիա իլէ Ճաբօնիա արասընտա միւնասէպաթը տատիանէ՝ կիթիտքճէ գուվվէթ պուլմագտա տը»

Մարքի Իթօ՝ արա սրրա գալպ խասթալըղընտան մուղթարըպ օլուպ, տահիա թապիպինին թաիմաթընա թէվֆիգան հարաքէթ իթմէքտէ տիր։ Միչարիլէյհ Ամերիգատան ավտէթ իթմէղտէն, Վաշինկթօնա ազիմէթլէ, բէիսը հիւքիւմէթ Մ. Բուզվէլթ իլէ գապտէ ազասընը զիեարէթ իտէճէք տիր

ՎԷՊԱ.—Սինէտ պուլունան սրհիյեէ սուրէթի թարաֆընտան քէչիտէ գըլընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ Մէսինա վէ Իսքէնտերիյեէ չէհրլերինտէն հարաքէթ իթմիշ օլան իբի Ինկիլիզ վաբօրընտա 42 թաիֆէ պուլունտուղու հատէ իթթիհամ օլունան գարար մուճիպինճէ հէր իբի վաբօր Սինէ քիշկեանընտա գարանթինաեա վազ իտիլմիշ տիր։ Թըլրինը էվվէլէն եէտինճի կիւնի Բօրթ Սաիտտէն հարաքէթ իտէն տիկեր պիր Ինկիլիզ վաբօրը 10 կիւնլիւք գարանթինա միւտտէթինի իքմալ իչուն քէզա Սինէ բիշկեանընտա գարանթինաեա թապի թուրմուշ տը։

—Նաբօլիտէն 16 հոկտ. թարիխի պիր թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն երմի տէօրթ սաաթտան պէրի նէ Նաբօլիտէ վէ նէ տէ պաչգա պիր եէրտէ վէպա խասթալըղընտան հիչ վուգուաթ զուհուր իթմէմիշ տիր։ Նիզիտա գարանթինախանէսինտէ պուլունան խասթէկեանընը ահվալը սըհհիյեէսի տախի կիմիտքճէ քէսպը սալտ էյլէմէքտէ տիր։ Թէճատտ իտիլէն վէ եախօտ մուաեէնէյի թըպպիյեէ թահթընտա պուլունուրլրան էշխաս՝ եարէն սէրպէսթ պրրագբլաճագ տը։ Պու միանապպէթլէ պէվաեա տախր բաբօր նէշրինէ լիւզում գալմամըշ տը։

ՄԻԻԹԷՆԵԱՎԻԱ

ԳՈՒՇԼԱՐՏԱ ՃԷՐԲԱՀԱԼԸԳ ԻՍԹԻՏՍԸՏԸ.— Պազը գուշլարընը ճէրբահալըգ հագգընտա մալիւմաթը ֆէվգէյատէէ մալիք օլտուգլարը մէրվի տիր։ Սիւլիւն իլէ պունա միւմասիլ տիկեր պազը գուշլար եարէլէրինի շաչըլաճագ պիր մէհարէթի իլէ թէատավի իթմէքտէ տիրէր. ուլտմը թապիրիյեէ ալիմէրինանէն պիր Ֆրանսը՝ ահվալը միւթէլլիֆեէ գուրչուն իլէ եարէլէմիշ օլտուզը պիր խայը սիւլիւնէրին եարէլէրինի թէտավի իսէրէք, անլէրին պիր միւտտէթ ասնար քեամիլէն էեիլէշտիքլէրինի թէէմինէն պէեան էյլէմիշ տիր։

Ումումիյէտին իֆթաէսինէ կէօրէ, եաալը սիւլիւնէր՝ եարէլէրինէ պիզգաթ քէնտիրէրինին թէրթիպ իթթիքլերի իլաճը ուզուն կակալարը իլէ Ֆիւտրաիւ-քէն սոնրա, թիյ բարչալարը իլէ տախի պաղլամգտա խմիշէր։ Պազը գուշլարընը ճէրբահալըգտան մասատա գէրրգճրլըզա տախի վագրի օլտուգլարը վէ ազատ պէտէրինէն հէր հանկիսի գէրբլբրտա, անը սուրէթը միւքէմմէլէտ պազլարեուպ թէտավի իթթիքլերի տէ բիվաեէթ խտիլեօր։

ԳՈՒՏԻՄ ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ չարիլէրինին էն մէշհուրը օլան Հօմէրին քիթապլարընտա մէհ օլունան մէշհուր գանրամանլարտան Օդիսեուսին սարայը խարապէլէրինի քէչի իչուն, ասարը աթիգա ալիմէրինէ կէգօր թարաֆընտան Լէիգագ նամ եէրտէ պիր չօգ մարագիա իչրա խրլէն հաֆրիյեաթ՝ չիմտիեէ գատար պիր նէթիճէ հասըլ իթմէմիշ տիր. ալիմը մուամիլէյ՝ մէզքիւր խարապէլէրի քէչի իսէրլերէ միւհիմմ միւքեաֆաթ վատ էյլէմիշ տիր։

ԻՊՍԷՆԻՆ ԿԱՐԻՊ ՄԷՐԱԳԸ.—Նորվէճի չարիը մէշհուր Իպսէն՝ կէչէնլերտէ վէխիմ սուրէթտէ խասթալանմըշ խտի. ումումիյէյ էլեէվմ եինէ եաբը եաբմադա պաչլամըշ տը։ չալըշտըզը մասանընն իւզրինտէ պիր չօգ էշեա պուլունմագտա օլուպ, էգճիմէ քէմանչէլէր թավչանպար, թահթատան եարըմըշ զաեէթ քիչիւք սեբլար պուլունմագտա տը։ Իպսէն՝ մասասընընն իւզրինտէ պու էշեա պուլունմատգճա չալըշամազմըշ. պու մէրագընա տաիր հիչ քիմսէէ իշանաթ վէրմէմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էտիրնէ էմլաքը Հիւմաեուն գօմիսիօնը մուահաէպէ քեամիպի իզզ. Սէտատա էֆէնտիեէ թէրֆիան ռիսիպէի ռանիյեէ սրնֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմուշ տը։

ՆԸՃԱՆ

Վազիֆէի մէէմուրիյէթինի հիւանը իֆատա միշահէտ օլան սայ ու զայրէթինէ մէպնի, ճէմիյեէթը Ռիսուսիյեէ ազասընտան սէատ. Իզզէթ պէյէ իքինճի ռիսիպէտէն Օսմանի նըշանը զիչանը իհսան պույրուլմուշ տը։

ՏԱԼԻԼԻՅԵԷ

ԲՐԷՆՍ ԱՏԱԼՊԷՐ ՀԱԶՐԷԹԻԷՐԻ.— Զաթը Շեվքեթսիմաթը Հազրէթը Բատիչահիեէ տազը թաղիմաթ էյլէմէք իւզրէ, Հաշմէթլու Ալմանիա իմբէրատորը հազրէթլէրէնին մահտումը ալիլերի ֆէխամէթլու բրէնս Ատալպէր հազրէթլէրի՝ պու կիւն չէհրիմիզէ միւվասլէյհ իսէճէքլէր տիր։ Միչարիլէյհ բրէնս հազրէթլէրինի Զանագ Դալէատան իսթիգպալ իթմէք իւզրէ, թարաֆը էչրէֆը Հազրէթը Բատիչահիտէն մահիէթը Սէնիյեէ էրսանը քեանը հարպիյեէ միւշիրի տէվլէթլու Շաքիր բաչա հազրէթլերի մէէմուր պույրուլմուշ օլմաղլա, միւշարէյէյ՝ էվվէլքի կիւն «Ֆուատ» վաբօրը Հիւմաեուրը իլէ Զանագ Դալէաեէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթթիչլեր իտի։ Պարիյեէ նաղբրը տէվլ. Հասան բաչա հազրէթլերի տախի միչարէլէյհ բրէնս հազրէթլերինի Այ Սթէֆանօս աչըգլարընտա իսթիգպալ իսէճէքլեր տիր։

ՏԻԱՎի վէ մէսալինը էհալինին բուեէթինճէ թէէխխիրաթ վէ եօլսուզլուգլարա մէյտան վէրիլմէսի իչուն, մէէմուրինա վէ միճէթթինինը ատալիյեէ իչուն, ալընան սաիբ իլէ սամիր իճապ իտէնլերէ թէպլիղաթը ումումիյեէ իճրաաը էմր ու ֆէրման պույրուլմուշ, վէ՝ մուգթէզասընընն իֆաասը հէյման լազըմ կէլէնլերէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՊԻՐ ԼԱԵԻՀԱՅ ՄԻԻՀԻՄՄԷ.— Ամերիգան Դոնիա վիլաեէթինին ահվալը իգթիսատիյեէսի իլէ Ժիւրթաճ օլտուղը բուլաճաթ վէ թէրագգբյեաթա տախր, վալի տէվլ. Ցերիտ բաչա հազրէթլերի թարաֆընտան Պաղը Ալի ճանիպը սամսիսէ պիր լաեհէսի մուֆասալա թագտիմ իտիլտիեի մէվսուգան խպպէր պէրմիշ տը։

Պու պապատ իսթիհսալ իտիլէն մաւիւմաթա կէօրէ, լաեհէսինն էսասը միւնտէրէճաթը պէշ ֆէրգրաաան իպարէթ օլուպ, պունլարտան պիրինճիսի ակդվէճէի ցիյր իսկէհսար օլունուր.

1. Ատատուլու թիմուր եօր թարիֆէլերի՝ իսիրաճաթը մանալիյեէի թէարի վէ թէհէվի իսէճէք սուրէթտէ պուլունմաղընտան, իւճրէթը նագլիյէէնին հատը իթթիսալա թէնզիլի, վէ սէվգ օլունան զէհաբիր վէ էշեանընը մուվագգաթէն վազ վէ հրթզը իչուն, գումմանեանընն Հայտար Բաշատա վէ մէվգբզի սաիբէտ եարաճաղը անպա-լարընն պիր ան էվվէլ ինչասը իլէ թիճճարա թէնիթաթ պէօսմէրիլմէսի, վէ Տէրսէատաթէտ պիր զրաաթ վէ զուսիրէ պէրսասը թէէսիսիյէ, պիր թագբմ մէհրթէքիր սըմսարլարընն վէսաթէթինէ նիհաեէթ վէրիլմէսի, վէ Տէրսէատաթէ էքմէքճիլերի իլէ տէվգիրը բէսմիյեէնին պէհէնմէ հալ մանսուլաթը տաիիլիյեէնի սաբի իթմէքլերի վէ մէզքիւր Անատօլու չըմնտրֆէրի իլէ Գասապա թիմուր եօլը խաթիրընն Գարա Հիսարը Սահիպէ պիր ան էվվէլ թէէմինը իլիխանագ իլէ, պու եիզգէն միւնագալաթնա թէսատիֆ օլունան միւդիլիաթը ումումիյեէ իճրաաը էմր ու ֆէրման պույրուլմուշ, վէ՝ մուգթէզասընընն իֆասը հէյման լազըմ կէլէնլերէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ԹԻՄՈԹԷՅ ԷՖԵՆԴԻ ՄԻՒՖԹԻ.— Ամերիգատան կէմիրլէէքլերի ամատ չըպուգլարը իչուն կիւմրիւք ռէյսի վէրմէմէլերի գարարլարարագ իճապ էտէնլերէ էմր վէրիլմիշ տիր։

ՀԻՃԱԶ տէմիր եօլունատա իսթիսատամ իտիլմէք իւզրէ, Պէլճիգատան 8 միւհէնտիս ճէլպ իտիլէճէք իսիր։

ԵԱԼՕՎԱՃ գազասը նախպի Ալի Բըզա էֆէնտի՝ մէրէք եազարէէն, Նըզամէն թաեին իսթիեի տէրճէճէտէն զիեատէ ըէսմ ալմասընատա

գավառ պաշըլըղնտա պուլունան վէ պունտան 35 սէնէ էվվէլ թէգաիւտ իսիլէն Հաճի Սիւլէյման աղա 117 եաշընտա օլարագ վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

ՄԸՍՈՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ. — Խարտվը Մըսոր Գէլեամ. տէվլ. Ասպաս Հիլմի բաշա հաղրէթլէրինին նոյէմբերին ալթըսընտա Իսկէնտէրիսէտէն Գահիրէէ ազիմէթլէրի մէէմուլ պուլունուէօր։

—Խարտվիյէթը Մըսրիյէ տէվարիի՝ չիմտիսէն 1902 սէնէսի պիւտէ լաեիհալարընը հազրլամագտա տրրլար։

ՖԱՆՍՍ. ժէնէրալ գօնսօլոսը միւսիւ Գօկօրտան՝ Գանէօ վաքորը իւէ Ֆըբանսաեա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

ՄԷԷՄՈՒՐԻԹԵԼԷՐԸ մախսուսա իւէ Ալմանիաեէ կիթմիշ օլան Զին իմբէրաթօրունընն պիրատէրի քրէնս Զուն՝ հոկտեմբերին Շանտէ Բօր-Սահտ մուվասլէթ էյլէմիշ տիր։ Բրէնսը միւշարէյէյ՝ Ալմանիա գօնսօլոսը Մ. Պրօն իւէ պիրլիքտէ Բօր-Սահտ մուվէթսարրըֆը Հիւսէյն Վասֆի բաշաեը զիեարէթ էյլէմիշ տիր։

ՆԱՖԻԱ. նէզարէթի՝ Սիւվէյիշ չէրինին էյլէքթրիք զըհասը իւէ թէնվիրինէ գարար վէրմիշ տիր։

ԽԱՐԹՈՒՄՏԱՌԻ ասաքիրին մէվճուտրնա պու սէնէ 200 քիշի տահա իլավէ իտիլէճէք տիր։

ԷՐՄԷՌ ՖԱԱԹ.— Հիւքիւմէթը Սէնիկեէճէ էքմէք նարխը իչուն, էսաս իթթիխալ օլունան եէրլի ուն ֆիաթլարը՝ ան ալթը կիւն մուգատէմ թիճարէթ զրրասի վէ սանաեի օտասը թարաֆընտան չէր էմանէթիկ կէօնտերիլէն բուսուլատա կէօսթէրիլէն ֆիաթլարընն ամբը օլտուզընտան, էքմէք ֆիաթընընն թէնզիլի լիզզուտը հագզընտա, էմանէթը միւշարիլէյնճա պունտան եիրմի կիւն եվվէլ վէրիլէն գարարընն ֆրունտըլար թարաֆընտան մէվգրի իճարեա վազը՝ թէէխիր օլունմայճաղը պէտիրի վէ աչիքատ տրր։

ՍԸՀԻԹԵԼ ԳՕՄԻՍԻՕՆԸ՝ Շէր էմանէթինտ թէքրար թօրլանմըշ տրր։

ԱԽԹԱՐՕԼՈՒ վէ Իրնէ ատա օրման սիւվարի մէէմուրլարընտան պիրինին քէնտի հիսապընա քէօմիւրճիլիք էթտիեի վէ վագըթը վագըթսըզ միրի օրմանլարընտան քէստիրտիեի օտունլարտան քէօմիւր եագտըրարագ Սթանպոլա կէօնտէրիմէքտէ պուլունտուղը հագգընտա մահէլլինտէն վագը օլան չիքաեէթ իւզէրինէ, հագիգաթը հալին պիզզաթ մահէլլինէ կիտէրէք թանգիգի իւէ իշարը մագամը տիտինտէն Էտիրնէ վիլայէթի օրման սէր միւֆէթիչինէ էմր օլունտուղը հալտէ, նէզարէթճէ թալէպ էտիլէն իզահաթ՝ չիմիէէ գառար վէրիւմէսիի «Մալիւմաթա օգունմուշ տրր։

ՐԷՕՍԹԷՆՃԷ իւէ Սթանպոլ արասընտա ատէնիզ ալթընտան թէլէրաֆ գապլօսը ուզատըլմասընա եագընտա պաշլանըլաճագ իմիշ։

ՍԻՎԱՍ վալիսի բաշա հաղրէթլէրի՝ Գարահիսարը Շարգըեէ կիթմիշ տիր։

ԱՑ ԹՈՒՌՈՒԼՄԱՍԸ.—Հոկտեմբերին 14ինճի կիւնինէ թէատիւֆ իտէն բազար կիւնի ագշամը չէհրիմիզէն տէ կէօրիւլմէք իւզրէ, այնը պիր գըսմը թուրթուլաճագ տրր։ Խուսուսի՝ սաաթ 11ի 16 տագըգա կէչերէք պաշլաճագ վէ 12ճի 45 տագըգա կէչերէք խիթամ պուլաճագ տրր։

ՍԷՖԱՐԷԹ ՀԱՎԱՏԻՍԻ.— Ինկիլթէրա ատֆիրի Սիր Նիգօլաս Օգնօր հաղրէթլէրինին ահվալը սրհիյէսինճէ պիր կէօնա թէպէտիւլ կէօրիւմէտիեինի գարշը կազէթալարը եաղրեր։

ԱԼՄԱՆԻԱ. տէվլէթինին Տէրսէաէթ վիս գօնսօլոսը Մ. Հոմպէր՝ Պէրլինէ կիթմիշ վէ տէվլէթը միշարիլէյհանընն Սօֆիա ժէնէրալ գօնսօլոսը Մ. Ֆոն Պլէօ տաիի չէրիմիզէ կէլմիշ տիր։

ՄԷՏԵՐԼԻՏ վէ թէքիրեէլէրտէ սաքին թալէպէ իւէ տէրվիշլէրին գըշը սօղուգտան մուհաֆըզաը իչուն, ճէպը Հիւմաեունտան իհտան պուլրուլան մէպալիզ իւէ քէօմիւր ալընուպ թէվզի իտիրմէսի իրատէի Սէնիյէ իգթիդասընտան տրր։

ՐՈՒՄ ԲԱԹԵՐԻԴԽԱՆԷՍԻ.— Բաթրիգխանէ Սէն Սինօդ մէճլիսինին իճթիմաընտա, Աթինատա Ս. Աւետարանը բէք միւպէհէմ իպարէլէրէք թէրճիւմէ իտիլմէսինին էօնինին ալտագ իչուն, Եունան հիւքիւմէթինէ թէպլիղաթ իճրասը խուսուսունուն Աթինա մէթրաբոլիտլիեինէ եազըլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

ԳԱՐԱՏԱՂ հիւքիւմէթի թարաֆընտան Շքօտրա վալիսի վէ գօմանտանը բաշա հաղրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէէն Տանիլ Նըշանը իհտա օլունմուշ տրր։

ՍԻԿԱԲԱ ԲԵԱՂԸՏԸ ԻՀՏԱՍԸ.— Հիճազ տէմիր եօլը մէնֆաաթընա մախսուս օլարագ, պիր Նէվլի սիկարա փեաղընը չըգարըլմասը իչուն Շուրաի Տէվլէթ ազասընտան Թահիր պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ մէէզունիյէթ վէրիլմէսի իրատէի Սէնիյէ իգթիդասընտան տրր։

ՀԻՃԱԶ ԹԷԼԷԿՐԱՖ ԽԱԹԹԸ.—Հիճազ թէլէկրաֆ խաթթընընն Միւտվէրէտէն Մէտաին Սալիհէ գատար օլան գըսմընընն մուհաֆազասը վէ գուլէէր արասընտա թէպտիլ իտիլէճէք տիրէքլէրին նազլի իչուն, պու սէնէ յունիս իպթիտասընտան իթիպարէն չէհրի 2100 զրուշ մաաշա Արապ չէյիլէրինէն օն քիլինին իսթիսատամը վէ Մուսատան Մէտաին Սալիհէ գատար օլան մէվգրը պէնինտէքի թէլէկրաֆ մէրքէզլէրի մէէմուրլարը մաաշթընին մէսարիֆը իրսալիյէսի օլարագ, չէհրի պին զրուշ իթասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմուշ տրր։

ԵՈՒՆԱՆ սէֆիրի հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Սէլամլըգ ըսմը ալխինտէն սօնրա, սէֆարէթ պաշ թէրճիմանը իւէ պիրլիքտէ Մապէյնը Հիւմաեունա ազիմէթլէ, կէչէն կիւն մաղհար օլտուղը իլթիֆաթը ալիտէն տօլաեը, Խաքիրաի Շահանէեէ արզը չիւքրան էյլէմիշ տիր։

—Եունան հիւքիւմէթի՝ Սամսօն միւվարէտաթընա գարշը մէվզու օլան գարանթինաեը պու քէրրէ լաղվ էյլէմիշ տիր։

ՍԻԼԱՊ ԽԱՍԱՐԱԹԸ.—Կէչէն չէհրը օգոստոսին երմի եէտինճի կիւնի Գրըչէր տախիլինէ քէսրէթլէ եաղան եաղմուրլարատա սիլապ զուհուրա կէչերէք, պու եիւղտէն քիւլի խասար վագը օլմուշ վէ դիւքիւր վէ իւնաս 66 նիֆուս պօղուլմուշ վէ 44 խանէ քեամիլէն վէ պէշ խանէ գըսմէն երգըլմըշ վէ 42 խանէ էշեաը թէմամէն վէ 13 խանէ էշեաը գըսմէն մահվ վէ 272 ըէէս հայվանաթը միւթէհէվվիա թէլէֆ օլմուշ տրր։

ԱՇԸԳ ԳԱՎԿԱՍԸ.— Եէնի քէօյտէ սաքին մատամ Պալթաճիսին աշճըսը Նիքօլի՝ էվվէլքի կիճէ սաաթ 10 բատտէլէրինտէ պագգալ Գոսթինին խանէսինտէ սաքին Զուլիճանընն օտասընա կիրէրէք նամուսունը բահմալ իթմէէի գուրմուշ վէ ֆիբրը մէլանէթքեարանէսինի իճրա իթմէէէ բամագ գալմըշ իքէն, մէզքիւր խանէտէ ուեումագտա օլան մէզգումէնին գարընտաչը Միխալ ուեանարագ, էլինէ կէչիրտիեի սօքա իւէ Նիքոլինին իւզէրինէ պիլէհիւմ գաֆասընընն միւթէատտիտ մահալլիտէն տարպ վէ սուսթալը չագբսը իւէ վիճունտան պաղը մահալլէրինտէն թէէլիքէլի սուրէթտէ ճէրհ իթմիշ տիր։ Ասընգը մէճբուհ Նիքօլինին չաղըրուպ պաղըրմասը իւզէրինէ, բուլիս մէէմուրլարը եէթիչէրէք ճիմէէսինի գարաղօլա թրգմընշար տրր։

Վառնատան մաթպասմըզա եաղըլմըշտր.

Պիր հաֆթատան պէրու զախպ օլան Շուատէքէր գումմանհասընընն տիրէքթրը Մ. Ռօզենթալ էլան պուլունամըշ տրր։

Մէրգում՝ գումմանեանընն իշլէրինտէն տօլայը, Շարգը Ռումէլի ճիչէթինտէ եօլճուլուգտա պուլունուպ, սեպտ. 17ում Վառնատա պուլունան ֆամիլեասընա պիր թէլէկրաֆ քէշիտսի իւէ 2 կիւնտէն Բըլէվնա թարիգի իւէ ավէթ իտէճէկինի պիլտիրմիշ իքէն, օնտան սօնրա հիչ պիր մալիւմաթ ալընմամըշ տրր։

Շու նակէհան զայպուպէթտէն տօլաեը, հիւքիւմէթ վէ Ալման գօնսօլոսսընէնէ օլուճան միրաճաաթ իւզէրինէ, մէրգում պու կիւնէ գատար քէմալը կիրմի իւէ արանըլմագտա տրր։

Մէրգումը սեպտ. 19ում Սթրալճա սթասիօնընտա կէօրէն օլմուշ, էվվէլտէն քէնտիսինին պիլտիրտիկի իւզրէ, Քէրմէնլիտէն Եէնի Զակրաեա վէ էթրաֆ պաղը քէօյլերէ կիտէճէկինտէն, ֆայթօն իւէ տախի եօճուլուգ իտէճէկի թապիի իտի. ֆագաթ սեպտ, 19ում օսնրա քէնտիսինի նէ կէօրէն օլմուշ, վէ նէ ատ քէնտիսինտէն խապէր ալընմըշ տրր։ Հասըլը մէրգում՝ Քէրմէնլի վէ Զակրա արասընտա նապէտիտ օլմուշ տրր։ ***

ՍԿԻԻՏԱՐՑԻՆԵՐՈՒՆ

Անունը որ կը փափագին Մանդոնէի բաժանորդ դրուիլ, կրնան դիմել Սելամսըզ, Պապա-Ճան փողոց, կօչկակար Վահան էֆ. Սարբեանի խանութը, և ստանալ օրինաւոր ընկալագիրը։

Տէօրտինճիւ սահիֆէտէքի Ռուսլասթիքէրէրինի օգուտուտուզ։

ԳԱՏԸ ԳԻՒՂԻ ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մանդոնէ՝ Գաղը գիւղ, եկեղեցւոյ դիմացը Զաուքճեան դեղարանը կը գտնուի ամէն առտու, ուր կրնան դիմել նաև բաժանորդագրուիլ փափաքողները։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԱՀ ԲԱՐՁՐ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇԱ ՏԱՏԵԱՆԻ

Արտաքին Գործոց Նախարարութեան խորհրդական, Պետական Խորհրդոյ քաղաքային բաժնին անդամ և Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Քաղ. Ժողովոյ ատենապետ Բարձր. Յարութիւն փաշա Տատեան՝ որուն հիւանդութեան ծանրանալը գրած էին մեր պաշտօնակիցներէ ոմանք, երէկ բաւական հանդիստ էր։

Շաբաթ օրը արդարեւ ծանրացած էր հիւանդութիւնը. Ս. Պատրիարք Հայրը, Երէցեան Տ. Գէորգ եպիսկոպոս և ուրիշ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ անմիջապէս փութացած էին Բարձր. հիւանդին քով, որ Հաղորդուեցաւ վերջին պահուն։

Երէկ առաւօտէն սկսեալ սակայն, հետզհետէ բարւոքում նշմարուած էր հիւանդին վրայ, և դարմանող բժիշկները՝ Տոքթ. Խորասանճեան էֆ., Փաշային փեսան Տոքթ. Նագաշեան էֆ., Զամպաքօ փաշա, Տոքթ. Տաղաւարեան և այլք անհուն բերկրութեամբ կրկնապատկեցին իրենց խնամքը։

Սակայն երեկոյեան ժամը 10 ու կէսին սոսկալի ցնցում մը զգալով, իւր մնայուն բժիշկը Տոքթ. Տաղաւարեան էֆէնտի՝ բժշկական բոլոր կարելի դարմաններուն չնորհիւ հաղիւ սթափեցուցած, երկրորդ ցնցում մըն ալ յաջորդելով ժամը 11ին քառորդ մնացած և հակառակ Տոքթ. Տաղաւարեան էֆ.ի ամէն ջանքերուն կնքեց իր մահկանացուն Շեշլիի ապարանքին մէջ։

Բարձր. Յարութիւն փաշա երրորդ որդին է Յովհաննէս պէյ Տատեանի։ Իր նախնական կրթութիւնը հոս սաստնալէ ետքը Բարիզ գացած և Սորպոնէն գիտութեանց պակաւորի աստիճան ստանալէ ետքը Պոլիս վերադարձած է 1846ին։ 1853ին, Պոլիս, Պատրիարքարանի Դերագոյն Ժողովին կողմէ կազմուած առաջին Ուսումն. Խորհուրդին անդամակցած է՝ «ընագէտ» Տատեան Յարութիւն էֆ.ն։ Կառավարական պաշտօններու մէջ գտնուած է՝ մինչեւ իր արդի Վէզիրութեան աստիճանը, երբ թէ Արտաքին Գործոց Նախարարութեան խորհրդականի պաշտօնը կը վարէր, և թէ անդամակցութիւնը Պետական Խորհրդոյ Քաղաքային բաժնին։

1896ին ստանձնած է Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ Ատենապետութիւնը, զոր չի կրցաւ վերջերս կանոնաւորաբար վարել՝ իր տկարութեան պատճառաւ։

Հանգուցեալ փաշան եկեղեցասէր էր նաև. ամէն հինգշաբթի սովորութիւն էր ըրած Գարակէօմրիւքի Ս. Ոսկերերան եկեղեցին երթալ. և առտու իրիկուն ալ՝ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին. և ամէն անգամուն ալ իր առատաձեռնութեամբը կը նպաստաւորէր եկեղեցիները։ Վերջերս ինչպէս արդէն ծանուցուած էր, կարեւոր դումար մըն ալ Ֆէրիգիւղի նորակառոյց եկեղեցիին չնորհեցաւ համար նուիրած էր։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը հաւանականաբար տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ չորեքշաբթի օր, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցին, և ըստ իր բաղձանաց պիտի ամփոփուի Պէշիկթաշի Ս. Աստուածածին եկեղեցին, որ արդէն Կայսերական Իրատէ մը արտօնած է։

Մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք հանգուցեալ փաշայի որդւոյն Տիրան պէյի և բոլոր պարագաներուն։

Մանրամասնութիւններ, ինչպէս նաև հանգուցեալ փաշային կենսագրականը վաղուան թուով։

Էջմիածնէն կը գրուի թէ, Սինոդի անդամներուն մէջ ի մօտոյ փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան։ Մայր Աթոռի մէջ, Ս. Հայրապետին հրամանով կարեւոր պաշտօն մը տուեր է Սինոդի անդամ Տ. Սուքիաս արքեպ. Պարզեանցի։

Ս. Հայրապետը մինչեւ սեպտ. 20-21 Թիֆլիս մնացեր է, ուր գացած էր այցելութեան։

—Սկիւտարի Աղքատախնամին մատակարարը ասկէ առաջ, այսինքն նախորդ չորեքշաբթի, երբ Աղքատախնամը անկերպարան և կազմալուծուած վիճակ մը ունի եղեր, բաժանորդներէ դանձած չորս ամսական հաշիւը չէ տուած և մինչեւ հիմա ալ՝ արդի տնօրէն Խորհուրդին բան մը չէ իմացուցեր այդ մասին։ Սկիւտարցիները կը հարցնեն հիմա թէ ինչ՞ եղած է այդ գումարը, և թէ Աղքատախնամը հարկ եղածը տնօրինած է թէ ոչ։

—Սկիւտարի Ս. Կարապետի Թաղ. Խորհուրդը իր դիւանը կասարելապէս կազմակերպած և գործի ալ սկսած է, հակառակ ասոր անոր յերիւրանքներուն որով կ'ուզեն զեղծում վերագրել Խորհուրդին ընարութեան գործին մէջ։ Կը յուսացուի որ մօտ ատենէն, և արդէն ամէն ջանք ի գործ դրուած է, Թաղին վրայ ծանրացող դպրոցի համար վարձուած տունին ամսական 300 ղրշ. վարձքը, խպառ վերցնեն։ Եւ այս առթիւ Թաղին համակրելի քարոզիչն ալ իր աջակցութիւնը չի զլանար։

—Պանտրմայի Տ. Արսէն քհնյ.ին եղեռնական վախճանը վերջին ծայր տխուր և ընկճող տպաւորութիւն մը թողեր է բոլոր Պանտրմացիներուն վրայ առ հասարակ։ Ամէնքն ալ լացով և հառաչով ողբացեր են անոր մահը։ Դշ. օր կատարուեր է օծման արարողութիւնն ու յուղարկաւորութեան հանդէսը անսման երեւոյթով մը՝ որուն ներկայ գտնուեր են ոչ միայն Հայերը ամբողջութեամբ՝ առաջնորդ. տեղապահին հետ՝ որ շրջապատուած է եղեր 10 սպիտակազգեստ դպիրներով, այլև Յոյներն ալ՝ իրենց երեւելիներով. չըրջակայ գիւղերէն հասեր են նաեւ բազմաթիւ ժողովուրդ ու քահանաներ, ամէնուն դէմքին վրայ ալ յայտնի տխրութիւն մը դրոշմուած։ Թափօրը, իրարմէ շատ հեռաւոր ծայրերով, մեկներ է եկեղեցիէն առտուն կանուելս, և կանգ առեր է Յունաց Այ-Նիքօլաս եկեղեցիին դրան առջեւ, ուր յոյն քահանաներուն կողմէ մէկ ժամու չափ հոգեհանգստի պաշտամունք կատարուեր է։ Յունաց եկեղեցիին զանգակները՝ հայոց եկեղեցիին զանգակներուն հետ նոյն օրը միանուագ զողանջեր են։ Թափօրը հոնկէ առաջացեր է միշտ միեւնոյն լեցուն բազմութեամբ ու անանցանելի փողոցներու մէջէն։ Նոյն օրը փակ են եղեր նաեւ խանութները։ Վսեմ. դայմագամ էֆ.ն՝ Արիֆ տղան, գօմիսերը, ու երիտասարդական զրկեր է, ի պատիւ հնչեցեալին, որոնք հետեւեր են թափօրին, որ վերջապէս հասեր է նորէն Ս. Եկեղեցւոյ դրան առջեւ, ուր հանգստեան Երրորդ Աւետարանը կարդացուեր է, և ապա Տ. Արսէնի մարմնոյ ամփոփեր են եկեղեցւոյ մերձութեան պատարանին ետեւը։ Ժամը 8 ուկէն է եղեր արդէն, ու յուղարկաւորները, արտասուալից աչքերով բամբուեր են՝ ցաւակցութիւն յայտնելով վախճանեալ քահանային հօր՝ Տ. Ոսկիի։ Ցաւակցութիւններ յայտներ են նաեւ բոլոր թուրք երեւելիները և հետզհետէ ամէն օր ցաւակցական դիրեր և հեռագրեր կը ստանայ Տ. Ոսկի՝ թէ՛ Պոլսէն և թէ՛ Պալքէսէրէն։

—Տ. Մանկունի Սրբազանի առաջարկին վրայ և Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէ վերջերս կազմուած այն Ցանձնաժողովը, որ կը բաղկանայ Տ. Գաբրիէլ Ա. քհ. Խանճեանէ, Տ. Արրահամ քհ. Իպէյեանէ, Արամ էֆ. Բժշկեանէ և Գրիգոր էֆ. Մէհտէրեանէ, և որ պաշտօն ունէր մեր վարժարաններու մէջ եկող. երաժշտութեան և ձայնագրութեան խնդիրը ուսումնասիրել, ծրագիր մը պատրաստած և մատուցած է Ս. Պատրիարքին։

—Գասրմ Փաշայի առժամեայ Թաղ. Խորհուրդը իր դիւանը կազմած է հետեւեալ կերպով.—Ղազարոս էֆ. Բալատ՝ ատենապետ, Սարգիս էֆ. Կիւլէրեան՝ ատենադպիր, Սրապ էֆ. Պաթարեան՝ գանձապետ։

—Պատրիարքարանի արձանագրութեան դիւանի տեսուչ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան չաբաթ օրը մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Վերջերս Էյուպի վերի Թաղի Ս. Եղիայի Թաղ. Խորհուրդը 5 անդամով վերակազմուեցաւ. բայց անդամներէն մին՝ ընարութեան երկրորդ օրը մեռած ըլլալով անոր տեղ յարմար անձնաւորութիւն մը պիտի ընտրուի։ Նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը հիմա լոկ և բարւոք կերպով կ'աշխատի եղեր։ Նորոգ ընտրութեան հաստատման պատրիարքական վաւերագիրը դեռ մէկ քանի օր առաջ ղրկուեցաւ. կը յուսացուի որ թաղային կրթական և եկեղեցական գործերը մինչեւ վերջը բարւոք կերպով ընթանան երբեմնի այս կարեւոր թաղին մէջ։

Վարժարանին նորընտիր դասախաւակ-ուսուցիչը Կազմարարեան էֆ. իր պաշտօնին դիտակ մէկը, լաւ ուղղութիւն մը տուած է թաղին տարիներէ յետէ անկերպարան մնացած վարժարանին։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգարարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Եպիսկ. էֆ. Դալաֆեան իր ամուսնութեան առթիւ 500 ղրուշ նուիրած է Հիւանդանոցիս։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՇԲԵՂ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՄ

Առջի օր՝ շաբաթ գիշեր, Սկիւտարի Երեք թաղերու աղքատաց ի նպաստ՝ թատերական շբեղ ներկայացում մը (Դարբնոցաղերը) տեղի ունեցաւ. Զիթիլիքի պարտէզի ամառնային թատրոնին մէջ։ Թատերավայրը դափնիներու, օթոցներու պճնաղարդարանքին ներքեւ՝ և լամբարներու համակ լուսեղէն շաարուաններու մէջ կը փողփողէր, գիշերը ցորեկի փոխանցուած էր։ Հոծ և ընտրեալ բազմութիւն մը՝ որուն մէջ բազմաթիւ օտարազգիներ ալ կ'ընդնշմարուէին, հետզհետէ կը գրաւէին օթեակները, թիկնաթոռներն ու նստարանները՝ այնպէս որ յապաղողներէ շատեր՝ մերթ ոտքի վրայ մնալ կ'ստիպուէին, այնչափ նեղ կուգար թատրոնը։ Ներկայացումը սկսաւ ճիշտ ժամ 3ի միջոցներուն, Մնակեան էֆ.ի առաջնորդութեամբ։ Նախ՝ զաւեշտ մը —Երկու Խուլերը — ներկայացուեցաւ. յետոյ հինգ արարուածներէ բաղկացած ողբերգական տառմ մը, որոյ իւրաքանչիւր արարուածը՝ ներկաներէն որոտընդոստ և մեծաչափ ծափահարութիւններով կ'ողջունուէր։

Զութակահար Բօմանօ, մասնակցութեամբ եւրոպական նուագածուներու ընտիր և ներդաշնակ խումբի մը, միջնարաթի պահուն՝ ողբացեալ Զուհաճեանի և Վերտիի անմահ հեղինակութիւններէն յուզիչ կտորներ կ'ածէր։

Հուսկ յետոյ, խիստ կատակասէն զաւեշտով մը ժամը 8ի միջոցին հանդէսը փակուեցաւ, որով ներկաները գոհ ապաւորութեան տակ մեկնեցան։

Կարգադիր մասնախումբը ժամանակին ամէն բան նախատեսած էր նիկայացման շատ շքեղ փայլ մը ընծայելու համար։ Հանդէսի պահուն մեծ ՝գոհողութիւններ յանձն առնելով, անմիջական ջանքերը չխնայեց հանդիսականաց հանգստութեանը համար։

Գինատուելի և չնորհակալութեան արժանի է կարդադիր մասնախումբին ջանքը, որուն չնորհիւ գիւղին տաղանդաւոր աղքատներուն ի նպաստ, բաւական կարեւոր հասոյթ մը գոյացաւ այս ներկայացումէն։

ՀԱՑ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

Երիտասարդներու Քրիստոնէական Ընկերակցութեան քսանմեայ տարեդարձի հանդէսը կատարուեցաւ երէկ, ժամը 8½ին, Պայպըլ Հաուզի մատրան մէջ, ուր դիմած էր երկսեռ խուռն բազմութիւն մը, Հայ-բողոքականներէն զատ նաև Հայ-լուսաւորչականներէն։ Մատուռին մարդակները տերեւներով զարդարուած էին։

Ներկայ էին Բրոթ. Յակոբոս ՃԷճիդեան, որ կը նախագահէր հանդէսին, Մր. Պարնըմ՝ «Աւետարեր»ի մնօրէն-խմբագիրը, Պատուելի Կ. Իւթիճեան՝ «Բիւրակն»ի արտօնատէրը, պատուելի Կ. Պոտիկեան, Տոքթոր Մատթէոսեան, և այլն, և այլն։

Նախ կարդացուեցաւ տեղեկագիրը։ Յետոյ խօսեցաւ Մ. Պարնըմ, որ հաստատութեան սկզբունքները պարզեց, որ է Քրիստոսի առաջնորդութիւնը ունենալ ու անոր օրինակը՝ կեանքի մէջ։ Յետոյ երգուեցաւ 45րդ երգը, «Ա՛լ մօտ ըլլամ, ո՛վ տէր, Ա՛լ մօտ քեզի» դաշնակով, քառաձայն։ Նախագահը յետոյ հրաւիրեց Պատ. Պոտիկեանը (Գիսակ) որ յորդոր կարդաց անդամներուն, իրենց քրիստոնէական ընթացքին մէջ, —խօսելով միշտ գերազօր ներշնչումովը Յիսուսի Բանին։ Երգ։ Յետոյ խօսեցաւ Տ.թթ. Մատթէոսեան, որ պատանիներու բարոյական կեանքին պէտքը շեշտեց։ Երգ։ Յետոյ խօսք առաւ նոյն ինքն բրոթ. Յակոբոս ՃԷճիդեան, որ այս քսանմեայ հաստատութեան դերը պարզելէ ետքը, հաշուեցոյցէն քաղելով աւելցուց թէ անիկա 20 տարիներէ ի վեր երեք հարիւր ոսկիի չափ դրամ ունեցեր և գործածեր ի նպաստ աղքատներու, որբանոցներու և —մասնաւորութեամբ մը չեշտեց բրոթէսէսորը— Ադգ. Հիւանդանոցին։

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

ԲԱՐԲԱՌՈՒՆԻ.— Կը չնորհաւորենք, հաճեցէք երկրորդել նոյն ոճով։

ՊԱՆՏՐՄԱ. Կիթառ.—Ձեր առաջին յօդուածը պիտի հրատարակենք իր կարգին, իսկ երկրորդը՝ ոչ, անոր համար որ մնոտի վիճաբանութիւնը օգտակար չենք նկատեր մեր ընթերցողաց համար։ Խմբագիրի մը տառասխալներէն ու քերականական ագիտութենէն ինչ օգուտ պիտի քաղէ հասարակութիւնը։ Ձեզ ալ կը յանձնարարենք որ կարեւորութիւն չտաք ու հաճիք ղրկել մեզ լաւագոյն գրութիւններ, օգտակար ու չահեկան՝ ձեր թիւ 1 յօդուածին նման։

ՀԱՄԱՑՆԱԳԻՏ.— Վերի պատճառներով պիտի չկրնանք հրատարակել նաև ձեր պատասխան մը։ արդէն նախորդին համար բաւական գլխու ցաւ մտիկ ըրինք։

ՀՐՈՒՇԱՆ.—Ձեր յօդուածը պիտի հրատարակուի ի մօտոյ. այժմէն կը շնորհաւորենք. այս ինչ կուռ լեզու, ի՛նչ ճոխ յանգ։ Ուրիշ մըն ալ պիտի խնդրէինք, եթէ գիտնայինք որ դիւրութիւն և ժամանակ ունիք։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿԻՃԷՐԻ

Հոկտեմբեր 19, 1901

le 19 octobre

Ֆրանսաբղ էհսամը	(3% Français)	100 .42
Բէժի	(Tab. Turcs)	309
Դօնսօլիտ.	(R. Turque D.)	23 .72
Շըմէնտրֆէր	(Lots Turcs)	101 .
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	519
Թրանսվալ	(Transvaal)	79 .25

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԳՇԱՄԲԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԲԱՐԻԶ, 19 հոկտ.— Բէյքոը հիւքիւմէթ Մ. Լուպէ հաղրէթլէրի՝ Եունանիսթան գրալը հաղրէթլէրինին չէրբէֆինէ պիր զիւաֆէթ վէրմիշ տիր։

—Պալճոճը Մ. Սանթօս Տիւմօն՝ պու կիւն Սէն Գլուտան էյֆէլ գուլէսինէ գատար կիտուպ ավէթ իթմիշ տիր։ Իշպու սէնճաֆթը հավասիյէ 3 տագիգա վէ 40 սանիյէ իտիթտաա իլէմիշ տիր։

—Մ. Սանթօս Տիւմօն 100,000 ֆրանգ գազանմագ իւզրէ թէքրար պալօն իւէ էյֆէլ գուլէսինի տօլաշմըշ տրր։

Մումայիլէյհ մէզքիւր միւքեաֆթը գազանմագ իւզրէ մէշրութի օլան միւատէթանէն պիր գաչ տագըգա կէճ գալմըշ տրր։

—Մէէլիսը մէպուսան էօնիւմիզէքի չարչէնպէհ կիւնիւն քիւշաա օլուճնամագ վէ թիճարէթը պահրիյէ ամէլ, թախսիսաթ. վէ իսրաճաթա տայր միւքեաֆաթ հագգընտա տէր հալ միւզաքէրաթ իճրասը թալէպ օլունաճագ տրր։ Մէզքիւր իճթիմատա գըրգը միւթէճավիզ սիւալլար իրատ օլունաճագ տրր։

ԲԷԹԷՐՍԹՈՒՐԳ, 19 հոկտ.— Բուսիսանը Բարիս սէֆիրի Բրէնս Օրուսսօֆ մուվագգաթէն Բօմա սէֆարէթինէ թաեին օլունաճագ իմիշ։

ՎԱՇԻՆԳԹՕՆ 19, հոկտ.— «Աժանս Բէօյթերին» պէեանընա կէօրէ, Բուս մէշահիրը էրպապը հուգուգընտան Մ. Մարթէնս՝ պու կիւն բէիս Բուզվէլթ հաղրէթլէրինի զիւաբէթ իթմիշ տիր։ Իշպու զիւաբէթին Լահէյ տաիմի մանքէմի հաքիմինի սէրիան ագոր իճթիմաա տավէթ իթմիրմէք մագատընա միւպէթէնի պուլունտրը թէէմին օլունուեր։

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ում. տիւն ագշ. գաբ.	25—31
» » » էն եիւքսէք	25—32
» » » էն աշաղը	25—31
Ռումէլի շըմէնտ. ագշ. գաբ.	99—62
» » էն եիւքսէք	99—62
» » էն աշաղը	99—55

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէյժի ագսիոնը Օս. լիր.	12—30
Սիկարէթ Ա.	—90
» Բ.	—49
Թրամվայ	5—70
Ժուխանս	1—60
Օպլիկասիոն Թրամվայ	480—
Ասիբանա	3—75
Դրէսի ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթման Ինկ. լիր.	0—12
Լօրիօմ	55—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	403—
Թրանսվալ	77—
Ըլիսթրմ թանվիլիթը	465—
Դրէսի Ֆոնսիէ Լիժիբսիէն	262—50
Անատօլը չըմ ագսիոնը	9—25

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 ղշ. տան	ղշ. քր.
Պէյալ մէճիտիյէ ֆարգը	108—04
Մէթալիք	99—
Ինկիլիզ լիրաը	110—04
Ֆրանսըզ ալթունը	87—25
Բօլ	90—30
Դրէսմից ալթունը	51—08
Դարպոն գայմէսի	8—62

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 Հոկտ.

Ինկ. էհսամը Ինկ. լիրաը	93—18
Օսմ. էհսամը աշբլոը	23—50
» դաբանտը	23—50
» » Բ	49—25
« » Գ	26—50
Օսմանլը Պանգասը	10—75
Մըսրը Տուլ. մուքթահրաէ	108—
Պուլկար խթիդրարը	82—
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—350

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—
Բարիզ 3 այ վատէլը	22—82

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՀՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ՝ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը իր հռչակաւոր մեքենաներէն մինչեւ ցարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը զանազան արուեստահանդէսներուն մէջ 400է աւելի չքադրամ և պատուոյ մրցանակ առած է։

Սոյն անհուն յաջողութիւնը զորս և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարողացած է ձեռք բերել, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայից գերազանցութեան արդիւնքն է։

Կեղծերէն զգուշացէք. Սինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն իրենց վրայ դիմաց զետեղուած յատկանիշը և կը ծախուին միմիայն ի վաճառատանց

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐԻ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԵՀՉԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՔԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԳԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ, ԵՒԼՆ։

Արեւելքի համար քնդհանուր վարչութիւն, Բերա, Գումգարաճի փողոցին անկիւնը գտնուած շէնքը։

Վաճառատունք ի Պոլիս՝ Բերա, Մեծ փողոց, Կալաթա Սերայի Լիսէին դիմաց։ Ղալաթիա՝ Գարաքէօյ թրամվէյի կայարանին դիմաց։ Պոլիս՝ Սուլթան Համամ և Սուլթան Պայազիտ։ Մասնաճիւղք՝ գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին

Գ. ՊՈՂԻՍ

Թոհոմատիւն

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաւնակարգ մեքենաներով օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի աղնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ դիներու դերազանց ժամանութիւն։ Փափաքողներուն քանակօրէն ծրի կը ղրկուի։

Մեծածախակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրօսապաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի տարեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻՋ.—ՊՊ. Լաքառիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՍՊԱՏ.—ՊՊ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱՀԻՐԷ.—Պ. Հ. Ռոզանթալ։
ՌՈՒՍՃՈՒԿ.—Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.—Պ. Կէռոն Արաթիթ.
ՍԵՒԱՍՏԻԱ.—Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։
Ի ԶՄԻՐՆ.—Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.—Պ. Յակոբ Բօզատալ։
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.—Պ. Հայրիկ Վառնէկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.—Պ. Տիւս Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻԻԻՊ.—Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.—Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՕՆ.—Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան. 12—24

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ՇԱՀԱՆԷ ՏԻՒՍԱՆԼԱՐԸ ՄԻՇԵՐԻՐԻՒ ԻՒԼ ՄԷՆԵԱԱ ՐԼԺԻ ԻՏԱՐԷՍ

Ի ԼՈՆ

Մէմալիքը Շահանէ տիւսանլարը միւթէրէք իւլ մէնֆաա Ռէժի իտարէսի հիսէտարանէրնին ճէմիյէթը ումումիյեէի մութասէսի կէլէճէք հոկտեմբերին 10/23ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ Տէրսաաէթէտ Կալաթասա Վօյվոսա սօգաղընտա վագը մէրքէզը իտարէտէ պաէզզար սասի պիր պուչուղտա վուգու պուլաճագ սրը։ Մէվգբի միւզաքէրէէ վազ խիլէճէք մէվատա, էվվէլա մէգիլիսը իտարէնին ռաքօրտնին գըրասթը՝ սանիէն 1900-1901 սէնէսի պիլանչօ վէ հիսապթրնին թաստիգը՝ սալիսէն հիսաբի թէմէթթիւնին վէ իմթիհան ազչէսինին թաւիրի հագգընտա մէգիլիսը իտարէնին թէքլիֆմէր՝ վէ բաշան մէգիլիսը իտարէ ազասրնին թաւիրի խուսուսանթընտան իսպարէթ տիր։

Մէզքիւր ճէմիյէտէթ իմթիրաք էթմէք իւզրէ, լաագալ օթուզ հիսսէէ մալիք օլան հիսսէտարան՝ նիհաէթի սեպտ. 29/12 հոկտ. 1900 թարիխնտէ ճիւմա էրթէսի կիւնի սէնէսթալարընը Տէրսաաէթէտ մէրքէզը իտարէէ, Պէրլինտէ Պէհրնթրատտա պանքէր Մ. Ս. Պլայնրոթ պանգաարնա, Լօնդրատա Թրօկմորթօն սօգաղընտա 26 նուսէրօտա վագը Օսմանլը Պանգասը աճէնթէլիհինէ, Բարիզտէ Մէգէրպէէր սօգաղընտա 7 նիւմէրօտա վագը Օսմանլը Պանգասը աճէնթէլիհինէ վէ Վիէննատա թիճարէթ վէ սանաեի իշուն իմթիհազը Գըրէտիթ Անշթալտ շիրքէթինէ թէվսի էթմէլի տիրէր։

Ճէմիյէթը ումումիհէէ տիւսուլ էտէպիմէք իշուն, հէր մուվէտտիսէ պիր մադպուզ իւմուլասէրի իմա օլունաճագ սրը։

Միւզաքէրաթ՝ հազրը պուլունան ազանրն էքսէրյէէթը պասը իւլ գարարլարը։ Ազասան հէր պիրի՝ մալիք օլսուղը հէր օթուզ հիսսէ իշիւն պիր ռէյ իմա էտէպիլիր. մամաֆիհ հիչ պիր քիմսէ նամը զաթիսինէ օլարագ օն՝ վէ հէմ քէնտու վէ հէմ ատ միւվէքքիլի նամինա օլարագ, եիրմի ռէյսէն գիատէ իմա էտմէգ։ 9—10

ԱԶԴ.—Միանգամ ընդ միշտ կը ծանուցանենք թէ մեր Իզմիր բաժանորդք պարտին իրենց հին հաշիւները մաքրել մեր գործակալին և կամ ուղղակի մեզի հետ։

ՏՕՔԹՕՐ ԶՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մումախիէր փարիսատ մուսուէթը մէհասատ էմրաղը սախլիէ վէ սասալիեէ քէսպի իմթիսաս իլլէյուպ սարա, էրազմօս, իսթէրիք, եարբմ պաշ աղրըսը, նիւրիւլ, ույգուսուզլուգ, ույգուսու կէղինմէք, չօճուքլարին իսրար թուրամամալարը վէ էնվան սինիրիսասթալըգլարընը էլէկթրիք իլէ թէսավի իլէտիյի կիպի միսէ սուլարը, վէ միսէ սուլունդի արիմասը վէ էքսիլիմէսի, պաղրսաագ, գալպ, ադ վէ գարաճիյէր վէ պիէնթիմէլ էմրաղը տախիլիէ տարէի ֆէնտը թրպպլին էս օտն քէշֆիսաթը իւզրէ հէր կիւն սապահտան էօյլէնէ գաւառ իստանպոլսա օգճիլէր պաշընտա (Սինէման) վէ ուզուն չարշուտա (Մէրիտի) էճզախանէլէրինտէ վէ էօյլէտէն սօնրա, պէշ օրու ճատտէի քէպիրտէ Օտիօն թէաթրօսու գարշուսընտա 165 նումէրօյու Մուայէնէիանէի խուսուսիէսինտէ միւրաճաաթ իպէն խասթէկէանը դապուլ իյլեր. Մուայէնէիանէի խուսուսիէսինտէ հէր նէվ թէսավի էլէքթրիկի վէ էլէքթրիկ պանէսսու մէվճուտ տուր։

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸՋ

Աղզընզրն գօզմամասընը, տիւէրինիզին խասթալըգտան քիւլիւէն արի գալմասընը արզու իտէր իսէնիզ Պաղչէ Գարաւսընտա Նիզամիէ գարագօլը գարչու քէօշէսինտէ 1 նումէրօյը մահալը մախսուստա տիշ թապիպի։

ԽԱԶԻԿ ԺԱՄԿՕՉԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

պուլմալըսընը։

Մումախիէյհ Մէքթէպի Թըպպէրի Շահանէտէն մէէզուն օլուզ, հիչ պիր աղրը հիսս իմթիսմէքսիզին տիշ չէքմէքտէ մուճիսի պուլունընը պիր իւլաճ իւլէ եալնըզ ֆիքի տէֆտատա էն չէտիտ տիշ աղրըլարընը քէսմէքտէ, «սքօրբիթ»կիպի հէր նէվ տիշ էթի խասթալըգլարընը թէսավի իմթիսքտէ էֆֆէնդին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատա ալէտթլար իւլէ տիշ ցօլըրմամատա տը։

Էնվայի թագմա տիշ վէ չէնէ իսմանլընտաքի մէհարէթի քեմիրլէսի ումում միւշթերիլերինին հիւանիւ թէվճճիւհինի ճէլզ իմթիսքտէ տիր։

Ճուսաա կիւնլերի մուայէնէիանէտէ բաղար կիւնլերի տէ կէտիկ Բաղտատա Համամ ճատտէսինտէ, 15 նումէրօյը խանէսինտէ միւրաճաաթ իսէն ֆուգարարը մէճճանէն թէսավի իտէր։ Սապահլարը սաաթ 1½ գատար վէ ագշամլարը տախի սաաթ 11ինէն սօնրա հէր վագթ խանէսինտէ պուլունուր։

ՍՈՓԹՕՐ ԳՕՍԹԱՖԻ ՔԻԼԱՑԻՐԻԹ

Բարիստէ Իքմալը Թահսիլ էթմիշ վէ էվրօքանրն էն մէչհուր խասթախանէկլերինտէ ամէրիկեանի կէօրէրէք, օն եէսի սէնէ տախի իշրան թըպպէթլէ քէսպը վուգուճ էյլէմիշ տիր։

Թապիպը մուամիլէյհ կէօսիս վէ միսէ իլէթլերէրինի եանի նէզլէի սատրիյէէի, նէֆէս տարլըզընը, ագ ճիհեր ուֆունէթլերէրինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթէլիկինի, իսթիհարլարտա մուզմին էօքսիւրիք վէ տամարլարը թէսալլուպ իմմէսինի, էմրաղը գալպիյեէի, հազմըգլըզը, ինգըլպազը, միւզմին իսալը, միսէ աղրըսընը, միսէ կէնիչլէնմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու ալմասընը, դարաճիրեր խասթալըգլարընը, իսրարտա չէքէր վէ եումուրթա ազը պուղունմասընը, էմրաղը միքրօպիյեէի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագդիյեաթը ֆէննիյեէ մուճիսլինճէ էյլէ սօն ուսուլը թըպպի վէճճէյլէ թէսավի էյլէր։

Թապիպը մուամիլէյհ՝ տէրթ սէնէ պիր միւտաէթ զարֆընտա վասի պիր ֆրէնկի խասթախանէսի սէր թըպպէթինտէ պուլունարագ, պու էնտատ խուսուսի թէսավի էյլէյտիի խասթալարտան մասատ, ֆրէնկիյէ վէ պէլ սօղուգլուզունա միսալմէլա օրմուշ տէօրթ պին դատար էշխասը թէսավի էյլէյտիի ճիհէթլէ, պու իլէթլերին թէսավիսի խուսուսընտա ֆէվգէլատէ մէհարէթ քէսպ էյլէմիշ օլատուղունտան, էրքէք վէ գատընլարտա եէնի վէ էսկի ֆրէնկիյէի վէ պէլ սօղուգլուզունու վէ անլէրտէն հասրլ օլան սէս գըսրգընընը վէ եարալարը վէ տէրի ուֆունէթլերինի վէ իտրար տարլըզընը վէ իլիթիհազը մէճանէյի վէ վէզաիֆը թէնասիւլիյեէ խըրասընտա նօգսանիյեէթի սուրէթը միւքէմմէլէտ վէ թէճարիպը միւթեատիսէսինի թէրագդիյեաթը ֆէննիյեէ իլէ պիրլէշտիրէրէք ազ զէման զարֆընտա թէսավի էյլէր։

Տէր Ալիյեէտ հէր հանկը թապիպ իլէ խթէնկլուբրա գօնսիլթօ օլունապլիտեի կիպի, էվրօքանընն էն մէչհուր աթըպպասը իլէ տախի պիլ մուխապլերէ գօնսիլթօ իտրա օլունուր։

Վիլհաեթը Շահանէտէն թահրիրէն միւրաճաաթ խէտէք զէվաթընտ՝ օրատաքի թապպին պիր բաքօրունը եախտա մուֆասսալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէյէրի էլզէմ սրը։

Բաղարատան մասատա, հէր կիւն սաաթ սէօրտէ գատար, Դումգարաճատա Զիֆթէ կէլինլէր ճատտէսինտէ 13 նիւմէրօյու խանէտէ, սաաթ պէշինէն սէքիզէ գատար Սիրքէճիտէ Պաղը Ալի ճատտէսինտէ Թիւրքիյէ էճզախանէսինտէ։ Սաաթ տօգուզտան օն պիրէ գատար Սուլթան Պաեազիտտէ, Օգճիլար պաշընտա Սինէմեան էֆ նին Պահալիա էճզախանէսինտէ խասթէկէանը գապուլ էյլէր։ Ֆագբը օլանլար սալ։ կիւնլերի մէճճանէն մուաեէնէէ օլունուրը կէտիք Բաշա եօգուշունտա Լիլոր Մէրթթիսի էֆ նին էճզախանէսինտէն հէր հանկի սաաթ խթէնկիլրսէ, թապիպը մուամիլէյհ ճէլզ օլունապիլէճէքտիր։

مفوض مجلس وبنال مجلس

ՎԻԹԱԼ ՀԱՊԼԱՐԸ

Սինիր զաեբֆլըզընա, գանսըզլըգա վէ միսէ բահաթսըզլըզընա միսպթէլա օլանլար՝ էկէր չիֆա պուրրագ խթէրլէր իսէ, պիլ ուզմամ հէքիմլերին թաստիգ վէ թահանի իթթիքլերի մէչհուր Վիթալ հապլարընան գուլլանմալըրբլար։

Զիրա սինիր զաեբֆլըզը, գանսըզլըգ վէ միսէ բահաթսըզլըգլարը էօյլէ միսիրլ խասթալըգլար արը քի, վագթընտա թէսավիսինէ զայրէթ օլունմազ իսէ, պիր կիւն վիճուալարընդն քեմիկլէ մանվ օլաճաղընա վէ եա թէսավիսի զալը գապլ միւքիլաթէ ուղրահաճաղընա էմին օլսունլար։

Շէրիմիզ պիրինճի սընրի էճզաճըլարընան Անթուան Գարլանեան էֆֆէնտինն իսթիրաքէրեսի օլուպ, մէճլիսը թըպպիսէէ Շահանէտէն ռուխսաթը ըէսմիյեէսինէ մաղհար օլան մէչհուր Վիթալ հապլարընը գուլլանանլար՝ ազ միւտաէթ զարֆընտա եօգարտա զիքր օլունան խասթալըգլարտան գուրթուլաճագլարը կիպի, կէնճիլք սէպէպի իլէ վիճուալարընը խարապ իտէնլեր, սրրաճա վէ ալէյհումամ քէմիք խասթալըգլարընա տիւչար օլանլարա վէ էլ տիթրէտմէսի վէ եիւրէք չարբմասընա զաեէթ նաֆի օլուպ, հէլէ չօճուգլարրն պօյ աճմասը զէմանընտա եվվատլարընը սէվէն հէր ըէսէր վէ վարիսէնին հաեաթ վէրիսի մէչհուր Վիթալ հապլարընատա քէնտի ֆիեէքրաբէլէրինէ վէրմէյէրի՝ էն պիրինճի վաղիթէլէրի տիր։ Սիւտ վէրէն գաբընալար գուլլանտրգլարընտա հէմ սիւտլերի չօղալըր. վէ հէմտ չօճուգլարը ֆէվգէլատէ գուվվէթ պուլուր։

Ումումի տէքսոր Իսթանպօլտա Ճիղալ օղլունտա 33 նումէրօյու Անթուան Գարլանեանընն Ասըր էճզախանէսի տիր։

Սիրքէճիտէ Թիւրքիյէ, Պաղչէ գարաուսընտա Քիւչիւքեան, Մխքճեան վէ Պէշիր Բէմալ պէյ էճզախանէլերի իլէ մէչհուր էճզախանէլէր վէ տէքօլարտա պուլունուր։

Գուիթուսը 12 ղրուշ սրը։

ՀԱՅԻ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՕՂԼՈՒ

127, ԻՍԹԱՆԳՕԼՏԱ ՄԱՀՄՈՒՏ ԲԱՇԱ ՃԱՏՏԷՍԻ, 127,

Բէսէրիմէէն մէվրուա պիր սանսաաթը թէրագդիաթը ֆէֆնիյէ իլէ մութէթասիպ պիր տէրէճէյնի ալէա խուսուսընտա սօն տէրէճէ չպրէյարագ իմալընա միւվաֆըգ օլտուղըմ պօեալարը էն գիհատ խթիիֆալ սալիհ պիր հալէ կէթիրամ վէ միւշթէրիլէրիմին ճէլզը խօչունուսրը զրմնընտա զայէթ էհվէնն պիր ֆիյ թ ալէ մէվգբյը ֆիրուխթա վազ էյլէսիմ։ Պոյամը թագլիսէն բաղարը բէվճաա չըզարբլան սաթթէ պօյալարա արանմամասընը թավսիյէ իտէրիմ։ Տիւքքեանդմտա ՍԱԶ վէ ՍԱԳԱԼ պոյալարը հէր նէվի սաթքընը։ Սակ վէ եանատ սագալընը պօեամագ արզու իսէն զէվաթ ուզասն պէշ սէնէլիք պիր սասրն մանսուլը օլան պու պօեասան խթիհմամ իսէէքէք օլուրսա մէնմուն օլաճաղընը պէեան էյլէրիմ։ Սընհամէթ գաթիյեէն մազարրաթը օլմասրդ կիպի թաշրանան տախի տօրրոնան տօզրուհա մաղազամըզա միւդաճասաթ օլունատուգտա, սրբարրդ իսթիյէէք պօեալար սուհուլէթլէ կէօնտէրիլիր։

ԹԱԳԼԻՏԻՆՏԷՆ ՍԱԳԻՆԸՆԸՋ 48—11

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՌԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՐՍԸՅԼՍ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆԴՐԱՏԱ

1851ՏԷ ԹԷՎՍԻՍ ՕՂՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՃԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թաղմին օլունան զիյանարարն մէճմուի	ֆունկ՝ լիրա	6,000,000
Մէվճուա ագչէ վէ հարբլարթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեսմիրէն թէէսիֆէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիւպէսինին միւտիրիճումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գաբու, Անանիասի խան, Ն՝ 20, 21, 22,

Թաշրալարտա իշկիլաբ վէ միւթէպէր ասէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻԽՏԱՐ.—Շէրիմիզդին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ամման գումանիալարրն սէրմայէի հասրլարթընա նիսպէթէն 100% օլտուղը հայաէ Ուէսթբրընի քի 125% տիր։ Իրէթ պու հագիգաթ Ուէսթբրն բաղիպլէրինի թէֆէվվիւգ իթթիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԷԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՇԽԻՅԱԹ, ԹԻՄՆԱԼԱԹ Ֆր. 7500000

1899ում մէրի իէլ իսթա էօմիւր սիկուրթասը պէնէլի ֆրգ՝		19,534,276
» » եանկընն » » »		460,267,203
» » » բրիմի »		1,433,965

Էյմիր Էրէրնի վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ շէրայիթ իլէ պիկուրթա ագա տէր

Ենէնյոն էրէրնի հէր նէվի պիտա վէ էշնա իւզէրինէ սիկուրթա ագա իտէր։

Նէֆէյոն էրէրնը՝ գէմիլէր մալ, էվրաղը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթալարը գէսուլ իտէր։

Հիսսէտարտան՝ 1896ում 18½%, 1897ում 18%, 1898ում 18%, 1899ում 16% թէմեթթիւ թէվզի իթթիմ սրը։

Շերքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաաէթէտ Գրէկի Լիֆնէ, Լօնդրատա Մէկլօ Աւենթրիան Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւստահա վէ միւթէպէր քէֆիլէթլի ասէնթէլէր արանըլըյոր

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէկպանի սոգագ, Ճէտիտ խան

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիչ.—Ա. ԿԻՐԻՐԵՂԵԱՆ

ԲԱՐԻՋ ՄԷՐԿԻԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՃ

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾՀՈՒՐ ՏԻՔԻՃ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

Մէզքիւր Մէրկիի Ումումիսինտէ Ֆիւքեֆաթընը, HORS CONCOUR

բէգապէթսիզ գաղանմազ սրը։

Էն ուճագ թէֆէրրուաթընա գատար էմսալընա թէվէֆֆիւգ իտէր

Թիւրքիա իչիւն Եէկեանէ ասէնթասը Ց. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլատլարը

Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա, Պահճէ Գաբուսընտա, Համիտիէ ճատտէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինտէ

ՇԻՒՊԼԷԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Ագիօն Գարահիսարտա վէ սաիրէ Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ԽԱԼԻՍ ՄՕՍԿՕՖ ԼԱՍԹԻԲԼԷՐԻ ԿԷԼՅՈՒ

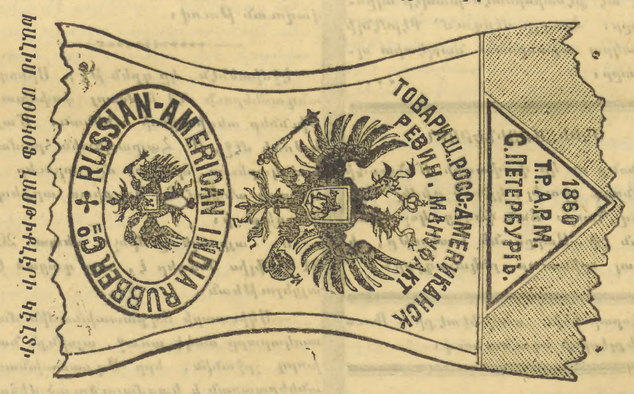

ԽԱԼԻՍ ՄՕՍԿՕՖ ԼԱՍԹԻԲԼԷՐԻ ԿԷԼՅՈՒ

ԻՒՋ ՔԷՕՇԵԼԻ ՄԱՐԴԱՍԸՆԱ ՏՐԳԱԼԱԹ ԷՏԻՆԻՋ

Խալիս Մոսկոֆ լասթիք քալօշլարը ալմագ արզուսընտա պուլունանլար եօգարտաքը չու իչ ատէտ մարդանա տրգաթթ էթմէնլեր. էն զիեատէ իչ քէօշէլի մարդանա քի, իչինտէ 1860 թարիխի վէ ալթընտա տէ Ռուսսա եաղը իլէ Սէն Բէթէրսպուրկ քէլիմէսէ պուլունանագ։

Մէմալիքը Շահանէ իչիւն եէկեանէ ասէնթասը՝ Մ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ 27—8

ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ

Դասընթացք Նոր Ջրգիրեան

ՀԱՄԱԿԵԴՐՈՆ ՄԵԹՈԴՈՎ

Կ'ուսուցանէ Բարբառագիտութիւն Քերականական Լրիւութիւն, Պատմութիւն, Աշխարհագրութիւն, Թուաբանութիւն, Գիտութիւններ և Մեկնիչ լեզու։

Դպրոցական Նոր տարեշրջանի առթիւ Պոլսոյ յանձնաժողովը այս Ցորու կարգուոր ձեռնարկը տրուն չնորհիւ կարելի պիտի ըլլայ գործադրել մշտնջենական ծրագիրը և ժամանակացոյց։

Տարեկան հարկը 10 ղրուշ

Բաժանորդագրին

Տանկաստանի համար 25 ղրուշ

Արտասահմանի համար 8 ֆր. (3 ղրշ.)

Դիմել հրատարակչին՝ հեռեւեալ հասցէով.

ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ, Խօրասանճեան խան

Սկիւտէր, կ. ՊՈԼԻՍ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ, ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Մումախիէյհ՝ օն պիր սէնէ մուգաատէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէյին պա շահանէմնամէ, խուրուճ Իթթիֆ, վէ դարբէթ ու իսթիդատիթիյլէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ էմնիյէթինի գազանմէրը, էրպապը նամուս վէ միյագաթտան վէ պիրինճի սընրի սաավարէնիրնանէն մասուրի պիր զաթ տը։

Գիտոիլէրի՝ հէր նէվ Շերի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ սավալարընը ավրօճառէ իսէր։

Պիր մէպլաղը մալիսմ մուգասիլինտէ ալրը այլզ վէ սէնէլիք ապօնէ գայտ վէ գապուլ էյլեր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մարիսմաթ ալմագ իսթէեէնլերէ պէյանը բէյ վէ իթթայը մալիսմաթտան գանընմագ։ Էքսէր տրգաղտան բէյնն իսէնէթ ալմատըր կիպգ, բէք չօգալրընտա սուլէն թէսվիյէսէ գուսուր էյլէմէզ։ Սասգուշլարը սաաթ 2—6ում վէ ագշամլարը Ղոսախի 9—11է գատար եաղրխանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պաղը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլխանընտա 22, 23 վէ 24 նումէրօյը օտալար սրը։

ԷՄԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիտէ քէսին (Լեզախանէի Թիւրքիյէ) եէվմը քիչատրնտան պէրի կէօզէլլէրսիզ իմթիրամ վէ տրգաթտան վէ իրզար օլանան քանֆիէի էտվիյնին խալխիյլէթ վէ էհվէնիյէթինէն ածիալը չէրիմիզին էն միւքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկէրլէրինէ նումանէի իմթիրամ ալմագ չէրէֆինի իհրաղ իմթիրամ ալիր։ պու տրգաթ վէ իմթիրամա մուտեղամ օլան թէճարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլէրէճէ սարլ նազարը էէմմիյէթէ ալանաճագ մէվատտրն պաչլըճասը տրը։ մամանին միսէլէսի վէ տէվաիրը ըսմիրնէյին տախի մուսատտագ օլանէրը իւզրէ պուբրատա քէմալը իլէ ճարիտիր։ պու կիպի պիր թէէսիսատն պէքլէնիլէն չու խրատմանը միւթահանէէյէ պիր իլալէի ինսանիյէթքէարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէէսիսինտէն չիճմիյէ գատար միւրաճաաթ իսէն պիտիմիւզ զուշֆայ խասթէկան մէճճանէն թէսավի իթտիրիմէք վէ մուալէճաթը լազմէ տավսի քէզա պիրա իւտրէթ իթա իսիլմէք կիպի իսթիյար օլանան ֆէտատքաբլըգլար նազարը տրգաթա աղրը նամագ օլուբ իսէ պու էճզախանէյնին սթիհսալը մէնֆաաթտան զիյատէ հէմճինսինէ խրատմէթ կիպի պիր ֆիքրը ինսանիյէթբէրվէրի իւզէրինէ թէէսիս իսիլմէզ օլուսուղը տէրնա թայիրն իսէր, իրմէ չու թատատա օլանան հիսէմմէք մասրուֆէտէն նայի տիր քի պու էճզախանէ թարիզը թէրագդրատա գաթի տէրէճաթ իսէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իրրաղ եէմէմիզ վէ պու եիւգանէն տէ էրպապը միւրաճաաթին մէնմուֆիրէթ վէ էմնիյէթինի վէ աթըպպանը տախի խօշնուտսիսինի ճէլզ էէմիշտիր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քեանֆիէի իլէ վէ էմրաղատա քէսպը իսթիսասը թամ էէմմիշ մէշհուրը աթըպպա հէր կիւն եվգաթը մուայէնէտէ հաղրը պուլունարգլարը կիպի զիւքիւր ու խնամի մանսուս օլմագ իւզրէ տէ մուայէնէ-խանէլէր մէվճուտ տրը։ էճնիանէտէ պուլունան ալեաթ վէ էտէվաթը ֆէնինիյէտինին միւքէմմէլիյեթի սէպէպի իլէ եէկեանէ ասէնիյէտէ չպան օլան (թէմիլանան) իսէ ճանիպը հիրգիւմէնը Սէնիյէտէն Էվրօքաատա տօգուզ սէնէ թանիլ իթտիրիլտիքէն սօնրա իւզ սեգա օլարագ քիմիակիր տիրլրմասընը իհրաղ իլէ չէհրիմիզէ ավատէթ իթմէք օլան Մէքթէպը թըպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալիմիէրինտէն Օօքիոտ Ահմէտ Հիւսէյին պէյին եէրը իրմիտար վէ քիֆայէթինէ թէվլիտ իսիլմէք տիր։ մուամիլէյհին ֆէնը թահրիրատքի իզթիտարը պուրագա նամսալ մալիսմ իսէ, էվրօքանատա օ տէքէճ մարուֆ տրը, մուամիլէյհ պէտ-տէնը լնատատա միւֆիթանը թանիլ հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իսթիմամ իլէ պիլմէնիլի աթըպպանա իհրաղ վէ պիլմէյէն ալէյհ աթըպպայի մուամիլէյհումին իրէրինի պիր գաթ տատա թէսնիլ իթմէքտէ օլուուղը կիպի մէրի օլան մատէնի նէպատի հէր նէվ մէվատտը տախի սուրէթը միւքէմմէլէտ թանիլ վէ իհրաղ իթմէքտէ տիր։ 1—8

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ